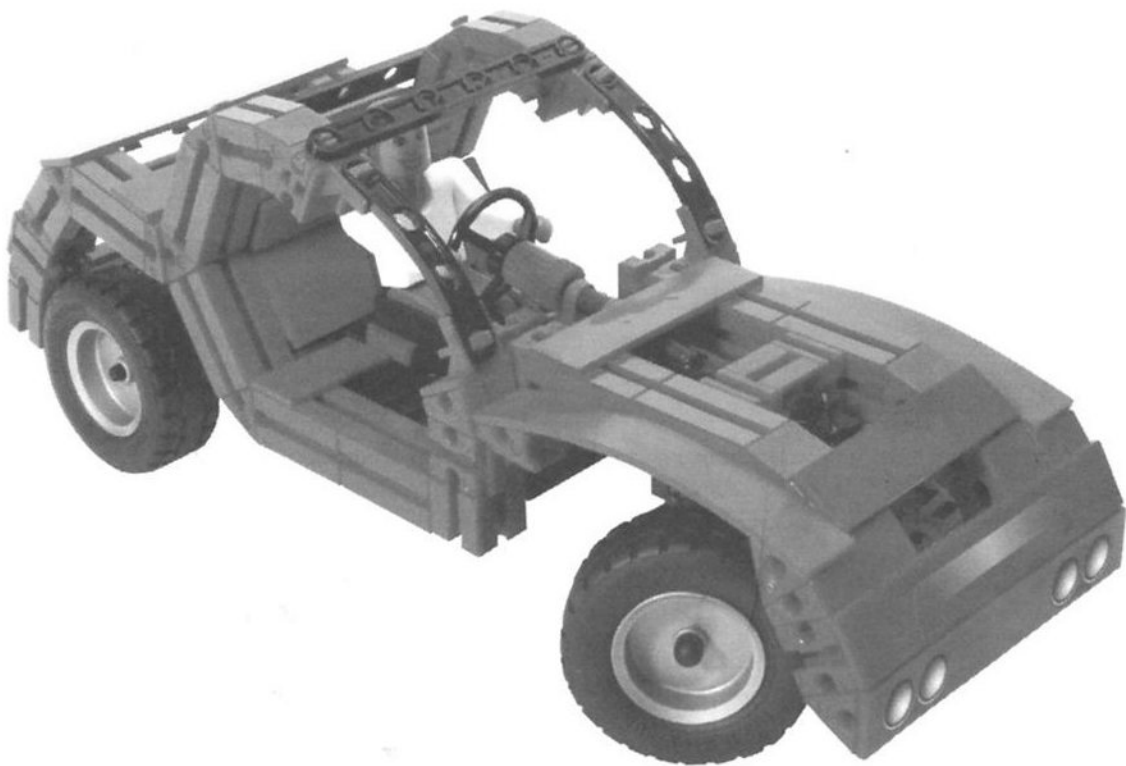

Clubblad

Fischertechnikclub Nederland

Nieuwe modellen 2006 met rode bouwstenen!

**27 mei 2006
Clubdag Apeldoorn**

16e jaargang, nummer 1, maart 2006

Colofon Fischertechnikclub Nederland

Correspondentieadres:
Stef Dijkstra

K.v.K.Zaandam 40618078

Ledenadministratie:
Bert Rook,

Clubblad:

Het clubblad van de Fischertechnikclub Nederland verschijnt 4x per jaar in een oplage van 320 exemplaren voor leden van de Fischertechnikclub Nederland.

Lidmaatschap:

Iedereen kan lid worden van de Fischertechnikclub Nederland. De contributie bedraagt € 23,- per kalenderjaar. De contributie voor jeugdleden bedraagt € 13,-. Jeugd lid geldt t/m het jaar van 18 worden. Bij aanmelding in het lopende jaar volgt betaling na rato, of toezending van reeds verschenen uitgaven in dat jaar. Opzegging: schriftelijk vóór december bij de ledenadministratie.

Auteursrechten:

© 2006 Fischertechnikclub Nederland. Het auteursrecht op de inhoud van deze uitgave wordt uitdrukkelijk voorbehouden.

fischertechnik® is een handelsmerk van de Fischerwerke Artur Fischer GmbH & Co. KG. Postfach 1152, 72176 Waldachtal, Duitsland.

Bestuur:

Eric Bernhard,

Stef Dijkstra,

Andries Tieleman,

Jan van Pinxteren

Manifestaties:

Clemens Jansen,

Andries Tieleman,

Redactie en layout:

Rob van Baal, Apeldoorn
Dave Gabeler, Doetinchem
Peter Derks, Krefeld (D)

Redactieadressen:

Voor Nederland: Rob van Baal

Voor Duitsland: Peter Derks

Internetadres:

www.fischertechnikclub.nl
Beheerder: Carel van Leeuwen, Enschede
web-beheer@fischertechnikclub.nl

Bibliotheek:
As. van Tuyl

Drukwerk:

Inleiding van de redactie

door Rob van Baal

Dit is alweer het eerste nummer van het jaar 2006. Het was even spannend of we het allemaal zouden redden, maar het is toch gelukt om met een beperkt aantal leden het blad op te maken en te vertalen. Bij deze dus een gemeend woord van dank aan Dave Gabeler (opmaak) en Peter Derks en Willi Freudenreich (maken Duitse vertaling). Fantastisch dat deze mensen zich zo willen inzetten om er voor ons allemaal iets moois van te maken.

Gelukkig ontvangen we nog steeds genoeg copy om het blad mee te vullen. Dus mogen we zeker niet over klagen. Dank ook aan hen die incidenteel of regelmatig iets aan ons opsturen. Ga zo door!

Maar ja, dat opmaken van het clubblad, dat zou allemaal net wat makkelijker gaan als we één extra redactielid zouden hebben... Eerdere oproepen voor deze gezellige rol hebben helaas niets opgeleverd. Hoe kan dat toch? Wat weerhoudt je ervan om te reageren? Bel mij gewoon een keer op als je twijfelt of het wel iets voor jou is en dan spreken we de mogelijkheden door. Het hoeft zeker niet meteen voor vast; nogmaals: de manier waarop jij er invulling aan kunt geven stemmen we onderling af. Ik wacht gespannen af op reacties.

Verder over dit clubblad. Vermeldenswaardig is dat we zijn gestopt met het publiceren van de jaarpogave van het afgelopen jaar in het eerste nummer van een jaargang. Deze informatie is namelijk ook online beschikbaar op onze clubsite. Van elke uitgebracht clubblad heeft onze vorige website beheerder Kees de Weerd, de voorkant ingescand én een inhoudsopgave gemaakt en die op de site gepubliceerd. Je kunt daar dus heel eenvoudig even inzien wat wanneer is gepubliceerd. Dat hoeven we op papier niet nog eens over te doen.

Ook hebben we dit maal weer bijdragen uit het buitenland. Van Martin Romann uit Duitsland een artikel over zijn balgooimachine en van Simon Sinn uit Canada een (kort) artikel over zijn 3-assige robot. Meer daarover in de betreffende artikelen.

En dan de verslagen van club- en andere dagen. Dit maal zit er maar één bij: die van Veghel. Bent u er ook geweest? Het was weer een gezellige en goed bezochte dag waarbij we meerdere nieuwe leden mochten inschrijven. Dit had zeker te maken met Marcel Bosch die in zo'n beetje heel Brabant instanties had aangeschreven die iets publiceren of uitzenden. Het aantal berichten in kranten was enorm!

En dan zit er ook nog een artikel over mijzelf in. Evert Hardendood vond het tijd dat ik eens aan de tand werd gevoeld in de rubriek "In gesprek met". Wel een beetje vreemd natuurlijk om als redactiemanager te worden geïnterviewd, om vervolgens het bericht over jezelf, zelf te moeten opmaken...

Veel leesplezier en tot de volgende keer.

Agenda

22-04-2006	Modelshow Europe in Bemmelen
27-05-2006	Clubdag + ledenvergadering in Apeldoorn
23-09-2006 ???	Convention in Mörshausen; Duitsland (voorbehoud)
04-11-2006	Clubdag in Schoonhoven

details over de bijeenkomsten in Duitsland zijn terug te vinden op de FT Community site (www.ftcommunity.de) bij het onderdeel "Events".

Clubblad juni 2006 Fischertechnikclub Nederland

De volgende editie van het clubblad verschijnt in juni 2006. Kopij voor het clubblad is - als altijd - welkom. De sluitingstermijn voor kopij en advertenties is 1 mei 2006.

Van het bestuur

door Jan van Pinksteren

Sinds enige tijd circuleerde een oproep voor versterking van het bestuur. Gehoor gevend aan die oproep, heb ik me aangemeld als kandidaat-secretaris. Laat ik me eerst even aan u voorstellen:

Dagelijks ga ik als Jan van Pinksteren door het leven. Ik ben woonachtig in Heeswijk-Dinther. Ik ben getrouwd en mijn familie telt momenteel 2 gehuwde zonen en 1 kleinkind. Ik ben de leeftijd van 60 gepasseerd, maar ik geniet nog niet van de AOW.

In mijn kindertijd was ik dol op Meccano, totdat ik fischertechnik ontdekte. Het in elkaar schuiven van onderdelen sprak me meer aan, dan het gepriegel met schroefjes. Fischertechnik was toen in iedere speelgoedwinkel volop verkrijgbaar. Na verloop van tijd werd dat steeds schaarser en verdween van de schappen. Ik dacht dat fischertechnik een zachte dood was gestorven. Door mijn gezin en werk raakte het speelgoed in de vergetelheid.

Toen ik vervroegd mijn werkkring (Essent, Kabeltelevisie) mocht verlaten, trokken de opbergdozen van Fischer weer mijn aandacht.

Ook had het internet zijn intrede gedaan in ons huis. Al surfend kwam ik Fischer tegen. Een link van de webpagina van fischertechnik wees me de weg naar de importeur. Die website zette me op het spoor van de Fischer-technikclub Nederland.

Fischertechnik bleek niet "dood" maar springlevend! Bijna 3 jaar ben ik nu lid van de club.

Rest mij nog te schrijven dat:

- De eerstvolgende clubdag en algemene ledenvergadering worden gehouden in Apeldoorn op 27 mei 2006. We hopen daar op een grote aanwezigheid van de leden.
- We als bestuur doende zijn met de invulling van de jubileumdag in Schoonhoven op 4 november 2006.
- We de statuten en het huishoudelijk reglement willen actualiseren.
- We een oproep doen om de redactie van het clubblad te versterken.
- We de bibliotheek meer bekendheid willen geven.

Gaarne tot ziens op de algemene ledenvergadering.

Ledenadministratie

door Bert Rook

Sinds eind november hebben we 6 nieuwe leden ingeschreven, waarvan 3 uit Duitsland. Ook is er weer 1 jeugdlid bij. We hebben nu 286 leden waarvan 26 in het buitenland: 5 in België, 18 in Duitsland, 1 in Engeland, 1 in Spanje en 1 in Zwitserland!

De nieuwe leden zijn: M. Krommenhoek uit Den Haag, Norbert Nolden uit Mönchengladbach (D), Markus Mack uit Tübingen (D), F.J.M. van Zinnicq Bergmann uit Soest, Andreas Tacke uit Münster (D) en H.J. de Visser uit Middenbeemster.

Welkom en tot ziens op een clubdag.

DOS en Clipper (xBASE) drivers

door René Nooteboom

Naar mijn mening is het werken met DOS voor digitale interfacing (bijvoorbeeld het besturen van de interfaces voor fischertechnik) nog steeds zeer interessant en relevant. In tegenstelling tot de Windows "waterhoofd" pakketten (XP etc.) zijn applicaties onder DOS extreem snel, stabiel, robuust en er is geen "overhead". Het systeem is bijvoorbeeld in een fractie van een seconde opgestart. Vergelijk dit maar eens met het logge trage opstarten van XP!

Voor zogenaamde "dedicated" toepassingen (zoals het besturen van robots) is 95% van een besturingssysteem als XP in feite ballast; overbodig; te groot en te complex. Daarom heb ik drivers ontwikkeld voor alle fischertechnik interfaces onder DOS voor de vroeger zeer populaire Clipper 5.2 (xBASE) ontwikkel omgeving. Vanwege de snelheid, eenvoud en stabiliteit maak ik de software voor al mijn modellen hiermee.

Om eventuele DOS en Clipper gebruikers hiervan te kunnen laten genieten, stel ik de door mij ontwikkelde Clipper-xBASE drivers voor alle fischertechnik interfaces

gratis beschikbaar.

Naast de fischertechnik interfaces ftcom (II, 30402), ftlpt (30520) en de RoboPro(II-mode) is er ook een driver voor de in Duitsland populaire Multiface van de firma Knobloch.

Alle drivers spreken de IO-hardware (dus de COM en LPT registers) direct aan en de IO adressen en IRQ's kunnen aangepast worden (zijn variabel) zodat iedere mogelijke seriële of parallelle IO kaart configuratie gebruikt kan worden.

Alle interfaces kunnen simultaan en tegelijk worden gebruikt. Bijvoorbeeld in 1 applicatie de Intelligent Interface op COM2-poort en de LPT (30520) interface tegelijk op de LPT1 poort.

De drivers (én sources) zijn samengevoegd in een zip file. Deze kan men downloaden vanaf de club website.

Mocht u nog vragen hebben, stuur dan een mail naar

Nieuwe bouwdozen in 2006

door Rob van Baal

Van 2 tot 7 februari was de internationale speelgoedbeurs in Nürnberg. Elk jaar presenteert fischertechnik daar zijn nieuwe bouwdozen. Voor dit jaar staan er 5 nieuwe dozen op de agenda die in het najaar leverbaar moeten worden. In dit artikel worden alle aangekondigde dozen kort toegelicht. Wat daarbij het meest opvalt is dat de basisbouwstenen 15 en 30 voortaan ook in rood leverbaar worden. Ook fischertechnik gaat met de tijd mee!

De tekst bij de dozen is vertaald uit het promotiemateriaal dat de Fischerwerke heeft vrijgegeven.

Naam: Bulldozer
Serie: Basic
Artikelnummer: 41858
Prijs: € 29,95
onderdelen: >240
modellen: 4

Deze doos sluit qua thema goed aan op het assortiment bouwdozen waar de Basic serie nu al uit bestaat. Met vier verschillende bulldozer modellen vormt deze doos een mooie instap in de wereld van de rupsvoertuigen.

Naam: Seilbahnen (Kabelbanen)
Serie: Basic
Artikelnummer: 41859
Prijs: € 29,95
onderdelen: >120
modellen: 3

We gaan voortaan de lucht in met de Kabelbanen bouwdoos uit de basic serie. Aan een koord van 5 meter kan de cabine van de kabelbaan het hoogteverschil tussen deurklink en grondstation overbruggen. Met de 120 onderdelen zijn echter ook een vrachtlift en een speelplaats-kabelbaan te bouwen. Het thema is volledig nieuw in het programma.

Naam: Automobile (Auto's)
Serie: Advanced
Artikelnummer: 41860
Prijs: € 59,95
onderdelen: >350
modellen: 8

Eén van de meest aansprekende dozen is de nieuwe Auto's bouwdoos uit de advanced serie waarmee uit 350 onderdelen, acht verschillende modellen gebouwd kunnen worden: Buggy, Off-roader, Roadster en verschillende Vrachtwagens.

De modellen hebben een volledig nieuw en fris ontwerp waarbij de rode basisbouwstenen en de zilvergrijze velgen nieuw zijn in het programma.

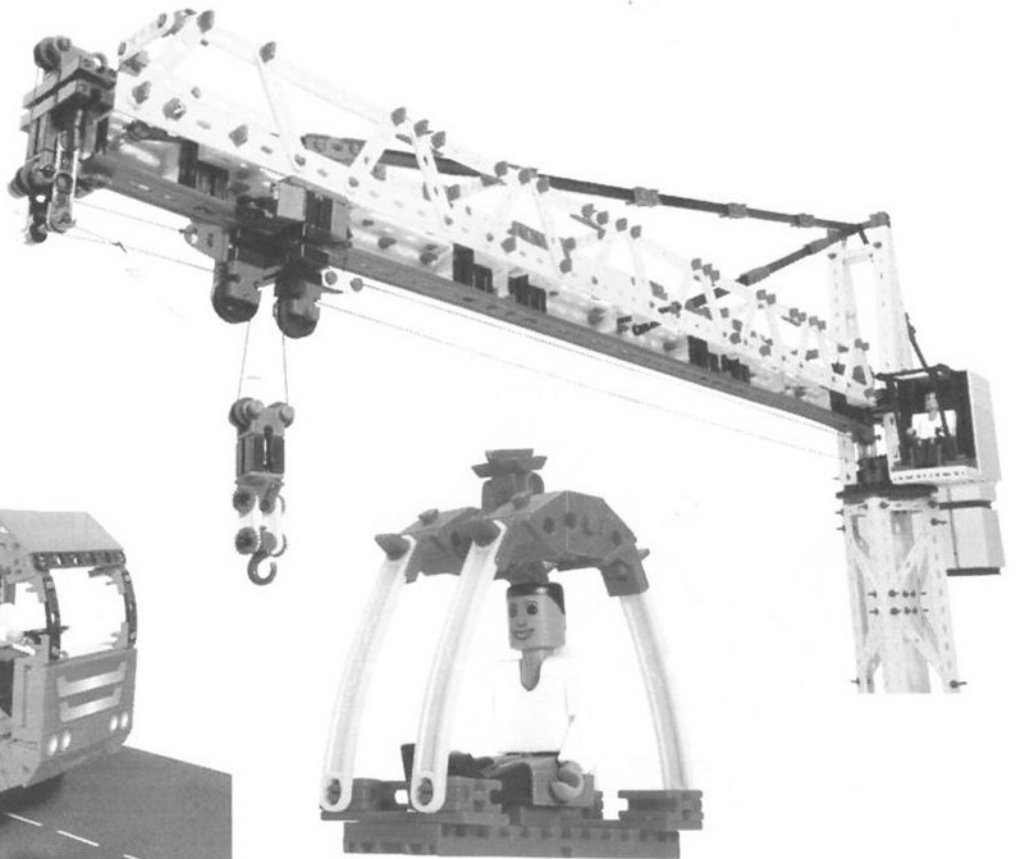
Naam: **Super Cranes (Super Kranen)**
 Serie: Advanced
 Artikelnummer: 41862
 Prijs: € 119,95
 # onderdelen: >750
 # modellen: 3

De bouwdoos Super Kranen uit de advanced serie stelt je in staat om met meer dan 750 onderdelen, een indrukwekkende bouwkraan te maken die meer dan één meter hoog is en een zwenkarm heeft van ook meer dan één meter!
 Met de zeer uitvoerige handleiding kunnen nog twee andere kraanmodellen worden gebouwd die veel speelplezier in de kinderkamers zullen opleveren.

Naam: **ROBO Starter Set (ROBO Startset)**
 Serie: Computing
 Artikelnummer: 41863
 Prijs: € 169,95
 # onderdelen: >150
 # modellen: 8

Met de nieuwe ROBO Startset bouwdoos wil men de instap in de wereld van de robots vereenvoudigen. De doos wordt geleverd inclusief de ROBO I/O uitbreidingsmodule, ROBO Pro software, een instructieboek en diverse sensoren. Hiermee kunnen modellen zoals een verkeerslicht, temperatuurregelaar en een handendroger worden gebouwd.

De I/O module wordt rechtstreeks via de PC aangestuurd en werkt zonder de ROBO Interface. Dat maakt de prijsstelling aantrekkelijk.

De elektromechanische balansweegschaal

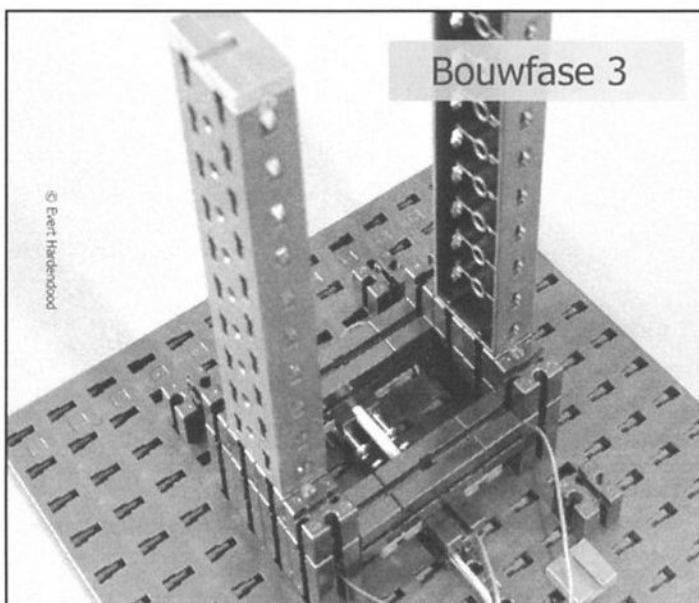
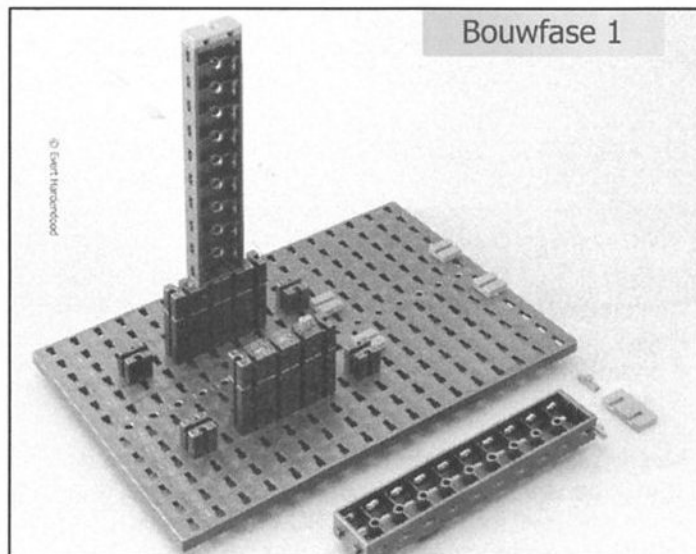
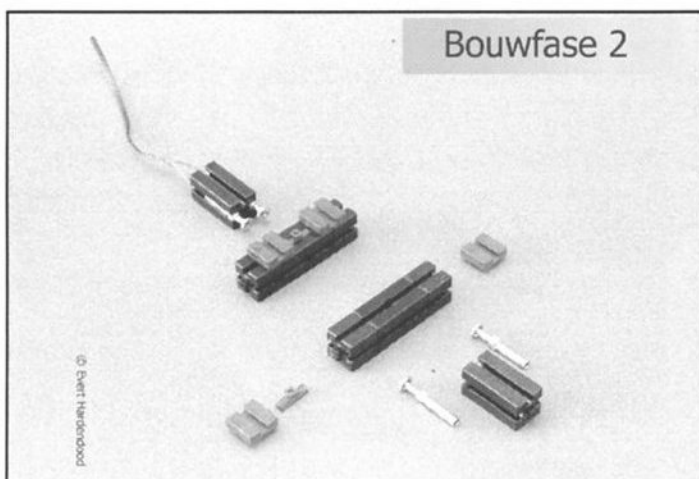
door Evert Hardendoed; bewerkt door Dave Gabeler

Bij mijn bouwbeschrijving – de elektronische weegschaal – heb ik al laten weten dat ik de mooiste weegschaal, ooit met Fischertechnik gebouwd, de automatische balansweegschaal vind. Deze is ooit gepubliceerd geweest in het clubblad van maart 1980 (een tijd geleden ja!).

Bij dit model is er, haaks aan de onderkant, van de balansarm een metalen as gemonteerd. Deze as, welke onder een elektrische spanning staat, stuurt wanneer er een onbalans is, één van de twee relais. Deze sturen op hun beurt weer een mini motor met tandheugel aandrijving aan. Deze motor, inclusief de tandheugel aandrijving, vormt hiermee gelijk het contragewicht. Zodoende wordt er automatisch een balans gezocht, waarna je het gewicht op een schaalverdeling kunt aflezen. Maar zoals ik toen al gezegd had; het kan ook zonder relais. En ik had min of meer beloofd daar nog eens op terug te komen. In dit nummer dan ook een vergelijkbaar model, maar nu zonder dat daarvoor relais nodig zijn. In dit model overigens geen tandheugel aandrijving, maar een ketting. Maar let wel: bij deze versie hangt de precisie waarmee dit model kan wegen sterk af van de nauwkeurigheid waarmee je bouwt! *Veel succes en geduld.*

Bouwfase 1

Zoals zo vaak beginnen we ook hier met een grote basisplaat. Deze voorzie je van een aantal bouwstenen 5 en ook 15, zoals gemakkelijk op de foto te zien is. De in totaal acht bouwstenen 30 (met asgat!), met daar bovenop bouwstenen 15, als geheel met elkaar verbinden middels verbindingstukken 15. Geen verbindingstukken 30 gebruiken, dan kan er later geen snoetje meer doorheen. Tenslotte voorzie je twee U dragers 150 van elk twee veernokjes en elk een bouwsteen 15x30x5.

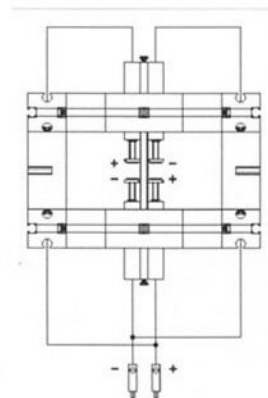

Bouwfase 2

Dan gaan we nu al aan het moeilijkste onderdeel beginnen; twee contact blokken. De nauwkeurigheid van je weegschaal hangt voor een groot deel hiervan af! Zoek eerst vier sleepcontacten op. Deze komen uit de locomotief. Let op dat je exact dezelfde exemplaren hebt, waarvan ook de veerspanning nog geheel intact is. Twee stuks klem je, middels een stukje draad, vast in een bouwsteen 30. Doe dit ook met de andere twee. Voorzie nu twee bouwsteen 30 met asgat, beide van twee bouwstenen 15 (één met enkele en één met dubbele nok). Daarboven plaats je bij elk een veernokje. Deze precies tot het midden schuiven. Daar weer tegenaan aan elke kant een bouwsteen 5. Schuif nu de bouwstenen 30 met de contacten daar bovenop.

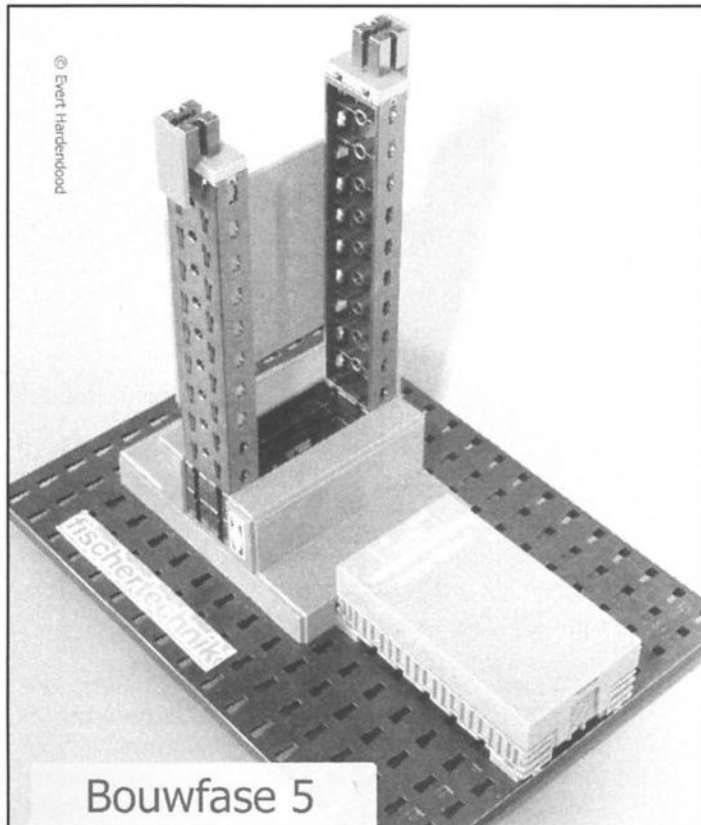
Bouwfase 3

Plaats nu wat je in bouwfase 2 gebouwd hebt in de voet, precies zoals de foto dat laat zien. Vergeet niet de kunststof as 30 te plaatsen. Stel alles zodanig af dat ertussen de contacten een afstand ontstaat van $\pm 6\text{mm}$. Werk de draden van de achterste contacten weg, wat gemakkelijk gaat via de asgaten van de bouwstenen 30. Verbind nu de contacten met elkaar, en wel kruislings.

Bouwfase 4

Sluit nu de contacten aan op de batterijhouder en deze schuif je vervolgens op zijn plaats. Overtuig je er nu van dat de contacten met de juiste polariteit onder spanning staan (zie plus en min symbolen bij bouwfase 3). Heel belangrijk is ook dat alles absoluut haaks staat en dat alle contacten precies in lijn staan (zie figuur rechts). Vervolgens voorzie je de voet verder van de verschillende bouwplaten zoals dit op de foto aangegeven is. Dit ter versteviging, alsmede verfraaiing van het model.

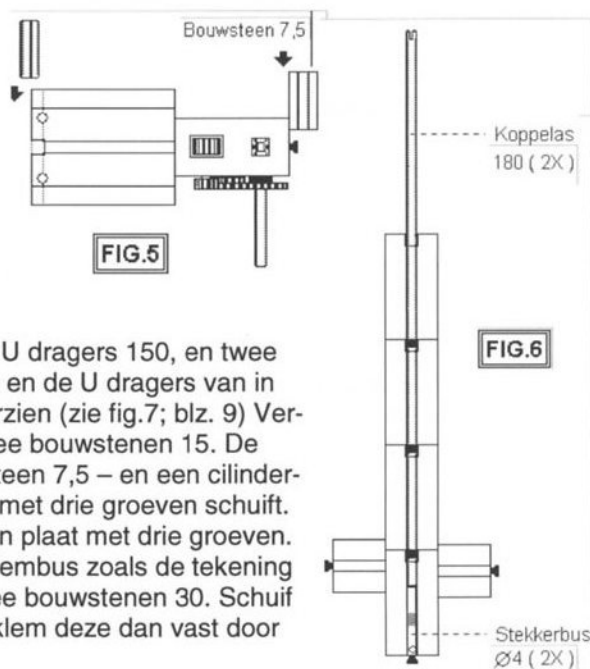
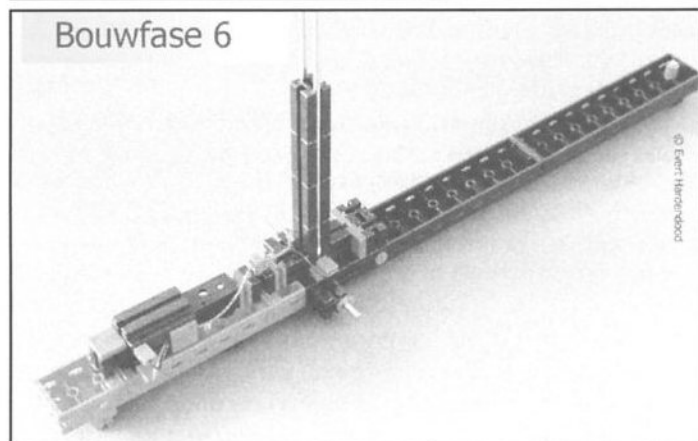
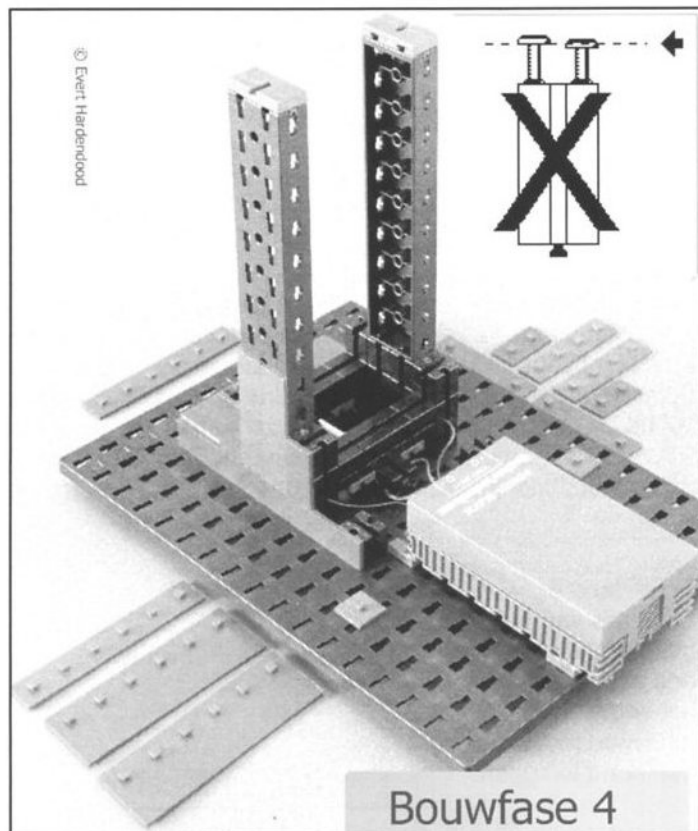
Bouwfase 5

Als alles klaar is maken we de voet van dit model af door erbovenop twee lagerpunten te plaatsen. Deze bestaan uit elk een bouwsteen 15 en een bouwplaat 15x30. Dit eenvoudig plaatsen volgens foto. Om alles nog wat stabielier te maken, monteer je tenslotte een plaat 90x90 m.b.v. afsluitrendels.

Bouwfase 6

Voordat we echt aan de balans arm beginnen, gaan we eerst één en ander samenvoegen. Begin met een S motor te voorzien van de onderdelen zoals in fig. 5 afgebeeld. Maak vervolgens een constructie bestaande uit vier bouwstenen 30 (fig. 6), welke dient als houder voor de koppelassen. De twee bouwstenen 15 met dubbele nok staan nog even op een willekeurige positie, daarmee schuiven we later de boel vast.

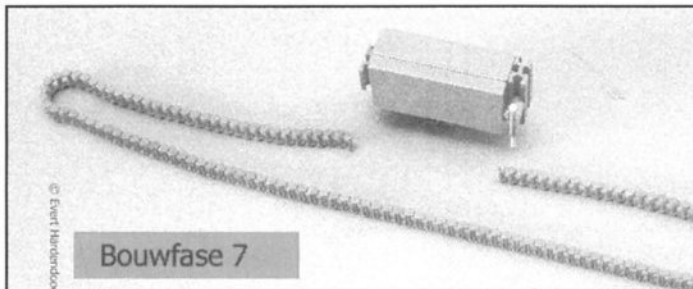
Nu gaan we aan de arm beginnen: zoals je ziet bestaat de basis uit drie U dragers 150, en twee bouwstenen 30 met asgat. Voorzie de bouwstenen van twee veernokjes en de U dragers van in totaal drie U drager adapters. Deze laatste elk van twee veernokjes voorzien (zie fig.7; blz. 9) Vervolgens gaan we verder met de eerste U drager; deze voorzie je van twee bouwstenen 15. De rechter bouwsteen voorzien van -twee verbindingstukken – één bouwsteen 7,5 – en een cilinderadapter. Dan verder met de bouwstenen 30, waarop je een plaat 30x15 met drie groeven schuift. Op de tweede U drager schuif je twee bouwstenen 15 en daarop ook een plaat met drie groeven. De derde U drager voorzien van een tandwiel Z15 met geïntegreerde klembus zoals de tekening dat laat zien. En dan als laatste plaats je twee bouwstenen 15 op de twee bouwstenen 30. Schuif hier vervolgens de as 90 doorheen, zorg dat deze in het midden zit, en klem deze dan vast door de bouwstenen 15 "naar links" te verschuiven (zie fig.8; blz. 9).

Na dit alles kun je de S motor monteren, en deze vastzetten en borgen met de verbindingstukken en de plaat 15x15x3,75. Op de nu uitstekende as plaats je een Z15 tandwiel met geïntegreerde klembus. Schuif vervolgens de constructie met de koppel assen uit figuur 6 op zijn plaats en zet deze vast met de bouwstenen 15. Controleer of alles goed recht en haaks staat. Nu alleen nog even de motor aansluiten (zie fig. 9; blz. 9) en bouwfase 6 is vrijwel klaar (zie ook foto). Eerst gaan we verder met het contragewicht.

Bouwfase 7

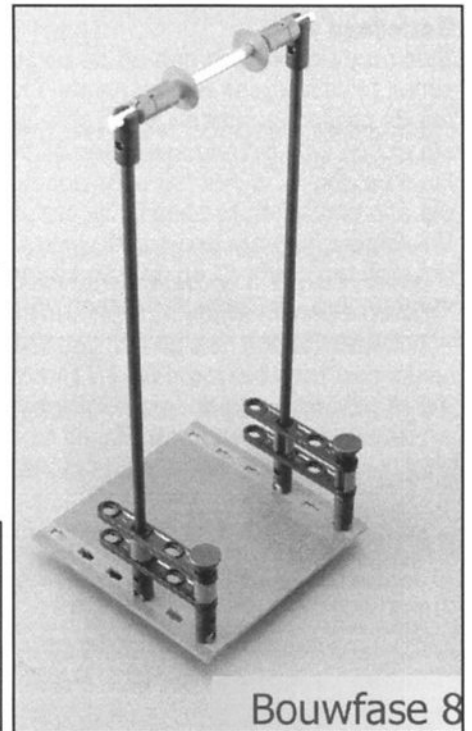
In deze bouwfase bouw je het contragewicht welke bestaat uit een batterijhouder welke je vult met ± zeventien assen 50. Met deze hoeveelheid kan de weegschaal tot zo'n 160 gram wegen. Dit kun je dus eventueel naar wens zelf nog veranderen. Verder heb je slechts drie bouwstenen 7,5 nodig en nog een Koppelas uit de oude mini motor doos. Deze laatste zet je vast met een klemhuls. Vervolgens maak je een ketting bestaande uit zo'n 144 schakels. Let op; alleen de oude schakels zijn in dit geval geschikt!

Bouwfase 7

Bouwfase 8

Op basis van een plaat 90x90, bouw je een schaal waarop het voorwerp wat gewogen moet worden komt te liggen.

Bouwfase 8

Bevestig eerst vier clipadapters aan de plaat m.b.v. afsluitgrendels. Daarop klik je de twee clip assen 30 en resp. 180. Plaats vervolgens de I Spanten 45 en daarna de klembussen.

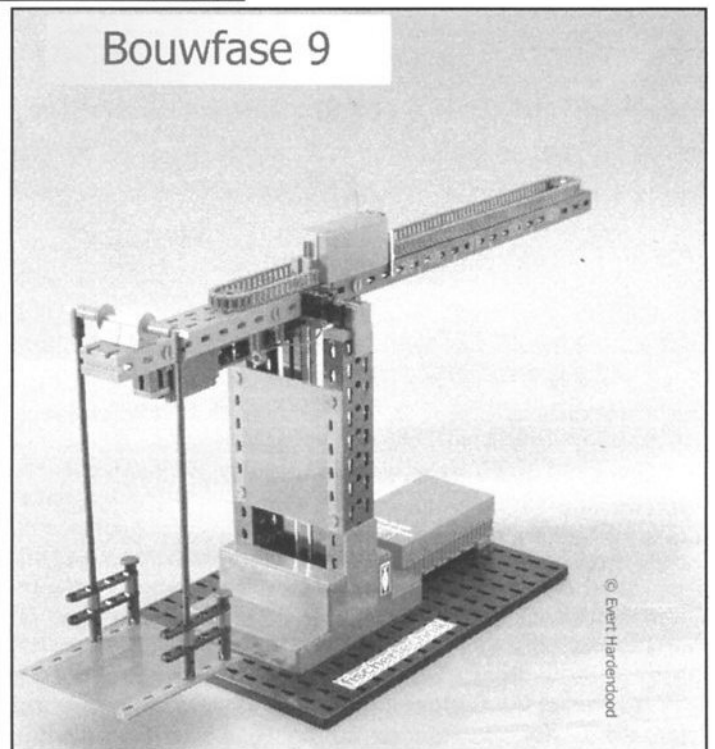
Boven op de assen 180 weer twee clipadapters, en tenslotte de as 90. Deze laatste voorzie je eerst van in totaal twee klembussen 10, twee klembussen 5 en twee hulsjes met schijf. Op nu naar de volgende en tevens laatste bouwfase.

Bouwfase 9

Bevestig nu eerst het contragewicht m.b.v. de ketting op de balans arm. Plaats aan de ene kant van de lager as (as 90 dus) een grendelschijf en aan de andere kant een afstandbusje van 3,5 mm. Zodoende kun je, mocht de arm niet precies in de midden van de contacten uitkomen, deze laatste omwisselen. En tenslotte schuif je nog twee hoekstenen van 30° op de rode U drager. Daar doorheen schuif je een verbindingstuk 30 (zie foto van bouwfase 6). Hierop komt straks de schaal te hangen. Bevestig nu de arm in de bouwstenen 15 en schuif deze naar binnen toe. Uiteraard zorg je er tegelijkertijd voor dat de twee koppelassen keurig op hun plaats terechtkomen.

Vervolgens is het **zeer belangrijk** deze laatste nu zeer nauwkeurig uit te lijnen. D.w.z.; beide assen moeten absoluut haaks staan t.o.v. de contacten. Dit kun je bereiken door één van de twee lagers (bouwsteen 15) iets naar links of juist naar rechts te schuiven. Verder kun je, zoals gezegd, ook nog wat wijzigen door de grendelschijf, resp. afstandbus met elkaar te verwisselen. Neem hier de tijd voor.

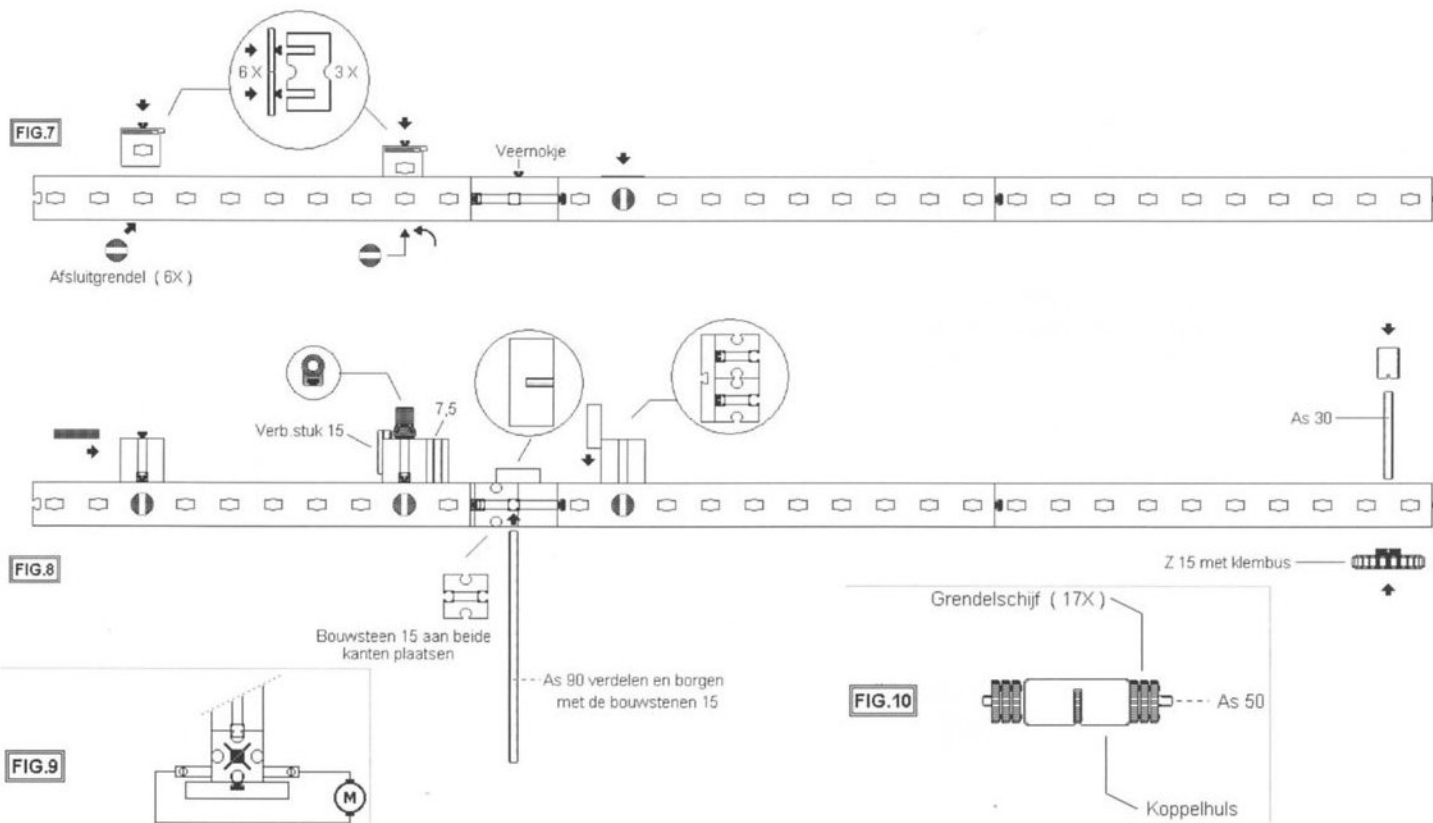
Blijft over, het iken van de weegschaal. Het is mij niet bekend hoe groot de redactie de foto's af gaat drukken, maar het is wellicht nog net te zien dat ik een schaalverdeling heb gemaakt met PICKUP LETTERS®. Mocht het allemaal niet te zien zijn, geen nood, binnenkort komt er weer een CD ROM uit waarop o.a. dit model staat).

Bouwfase 9

Plaats de schaal boven op de hoekstenen met verbindingstuk. Plaats nu batterijen of accu's in de batterijhouder. Als het goed is wordt er direct een balans gezocht. Het kan zijn dat de motor te snel is en het geheel als een slinger van een klok heen en weer blijft gaan. Dit is op te lossen door de spanning te verlagen en één batterij te vervangen door een zelfgemaakte connector (zie fig.10; blz. 9).

Plaats nu een voorwerp op de schaal, bijvoorbeeld een as 60 (6 gram). Markeer dit op de balansarm. Doe nu hetzelfde met bijvoorbeeld een elektromagneet (17 gram). Uiteindelijk plak je daarbij de juiste getallen en je weegschaal is klaar. Veel plezier met dit model.

De Clubbibliotheek

door As. van Tuyl; bewerkt door Rob van Baal

Het bestuur, de redactie én de bibliothecaris hebben allen onderkend dat we als club méér moeten doen met de enorme clubbibliotheek. We hebben echt héél veel, maar niet iedereen schijnt dit in de gaten te hebben! De redactie heeft daarom in overleg met de bibliothecaris As. van Tuyl besloten om middels het clubblad hier meer aandacht aan te gaan schenken. Middels de rubriek "De Clubbibliotheek" zullen we in de komende clubbladen telkens iets gaan toelichten. In deze editie de aftrap...

Op een van onze FT dagen ontmoette ik een buitenlandse mogendheid die belangstellend naar de verzameling van onze bibliotheek keek. Hij was er niet van weg te slaan. Er waren vele uitgaven bij die hem onbekend waren en die hij zelf dus ook niet had.

Op een gegeven moment kwam het hoge woord eruit: Hij wilde onze bibliotheek wel overnemen! Dat ging mij natuurlijk te ver, maar zette mij wel aan het denken. Ik raak er na al die jaren wel aan gewend, maar kennelijk zit er toch vele unieke uitgaven tussen.

Om al dit moois verder uit te dragen richting de leden, gaan we maar eens wat ervan publiceren in ons clubblad.

Aflevering I: Algemeen

De bibliotheek omvat momenteel 28 mappen met meest originele uitgaven, circa 2 meter plank.

De beschikbare informatie varieert van gegevens en geschiedenis over de fischertechniek fabrieken, tot aan fischertechniek in het bijzonder.

We hebben 2 mappen met jaaroverzichten; sommige uitgaven zowel in het Nederlands als Duits, maar ook een enkele in het Engels.

Dan 3 mappen met de Hobby uitgaven gevolgd door 6

mappen met handleidingen bij dozen en modellen; 2 mappen met Computing; 1 map met Pneumatic en 1 map met Elektronik.

Dan 1 map met Club uitgaven; 1 map met Fanclub nieuws; langzamerhand 3 mappen met onze eigen clubbladen vanaf het begin waardoor de hele ontwikkeling is te volgen en 1 map met Fanclub modellen en oude Club modellen.

Tot slot een verzameling Cd's en FT uitgaven.

In de komende clubbladen zullen we telkens een interessante uitgave wat nader gaan bekijken.

Tot slot wil ik vermelden dat de bibliotheek er niet is om er alleen maar spullen in op te bergen. Het staat juist ter beschikking van de leden. U kunt er allen uit lenen. Er is een inhoudsopgave per e-mail gratis, of op papier tegen kostprijs beschikbaar.

Als bibliotheek hoeven we niet alles zelf (origineel) te hebben. Wij willen ook graag weten wat onze leden hebben. We zullen u daarom nog gaan vragen of u in het bezit bent van bepaalde uitgaven, om zo het overzicht zo compleet mogelijk te krijgen.

Namens de FT bibliotheek
As.van Tuyl

KIDS CORNER : De Scoot-mobiel deel 2

model Willi Freudenreich, bewerkt door Dave Gabeler

Wie kent ze niet, de driewielers waarmee de senioren door de straten rijden? Zoals beloofd in het vorige clubblad, hier is de gemotoriseerde versie van de scoot-mobiel !

Het model wordt als volgt gebouwd:

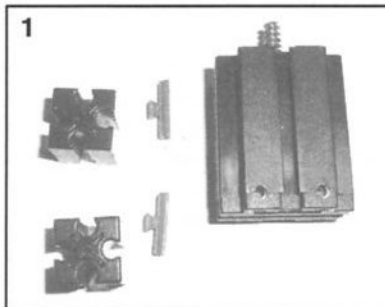

Foto 1: Begin met:

- twee veernokjes (31982)
- een zwarte S-motor (32293)
- twee bouwstenen 15 (32881)

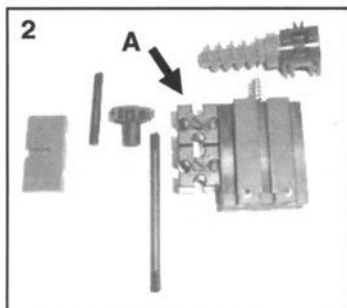

Foto 2: Schuif de twee veernokjes (A) in de S-motor. Plaats de bouwstenen 15 met de openingen onder in elkaars verlengde, op de veernokjes.

Leg vast klaar:

- bouwplaat 15x30x5 (38428)
- klemas 60 (35065)
- klem- tandwiel Z10 (35945)
- klemas 30 (35063)

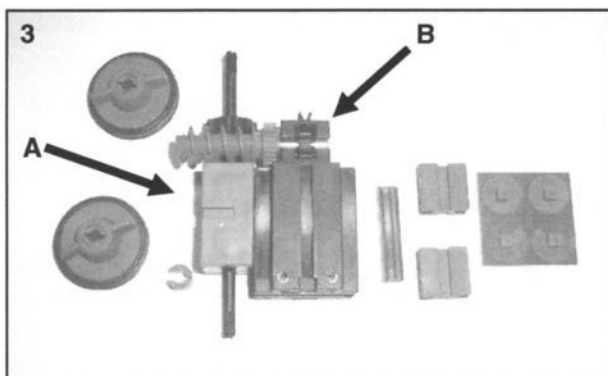

Foto 3: Schuif de bouwplaat (A) over de bouwstenen 15. De achteras bestaat uit de klemas 60 (onder door de bouwstenen 15), klemtandwiel Z10 en de klemas 30. Het wormwiel (B) wordt op de motor geschoven.

Voor de volgende fase heb je nodig:

- een klembusje 5 (37679)
- twee keer vlakke naaf (35031) met moer (31058) en banden 30 (31017)

- verbindingstuk 30 (31061)
- twee bouwstenen 7,5 (37468)
- bouwplaat 30x30 (38259)

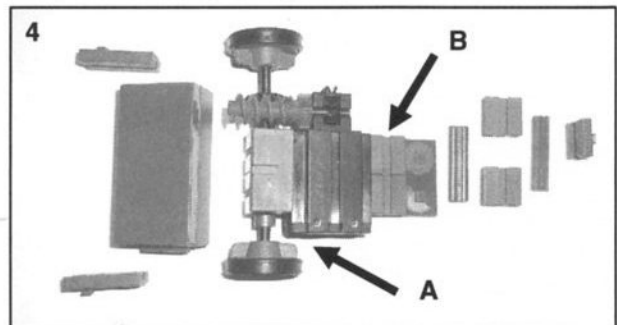

Foto 4: Plaats het klembusje 5 (A) op de achteras en monteer de twee achterwielen.

Aan de voorzijde wordt verbindingstuk 30 met twee bouwstenen 7,5 (B) geplaatst. Hieronder komt de bouwplaat 30x30.

Hierna de volgende onderdelen pakken:

- twee keer verbindingstuk 30 (31061)
- twee bouwstenen 7,5 (37468)
- batterijhouder (32263) met deksel (32958)
- twee bouwstenen 15x30x5 met nok (35049)
- hoeksteen 15° (31981)

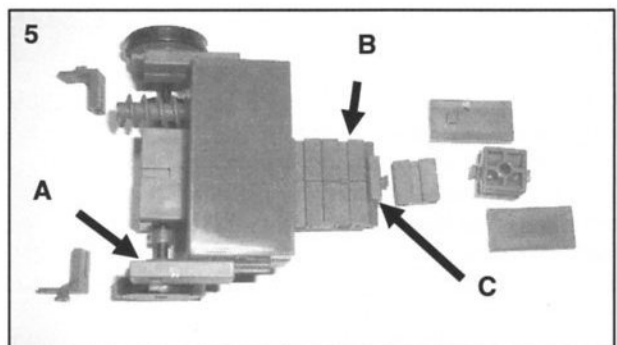

Foto 5: Schuif de batterijhouder met deksel over de S-motor. Monteer aan weerszijden de bouwstenen 15x30x5 met nok (A).

Aan de voorzijde wordt op de bouwplaat 30x30 weer twee bouwstenen 7,5 geplaatst (B). Tussen de bouwstenen en aan het uiteinde verbindingstukken 30 schuiven.

Schuif nu hoeksteen 15° (31981) over het verbindingstuk 30 (C).

Vast klaarleggen:

- twee hoekstenen 10x15x15 (38423)
- bouwsteen 7,5 (37468)
- bouwsteen 15x30x5 met nok (35049)
- bouwsteen 15 met gat (32064)
- Bouwplaat 15x30x3,75 met groef (32330)

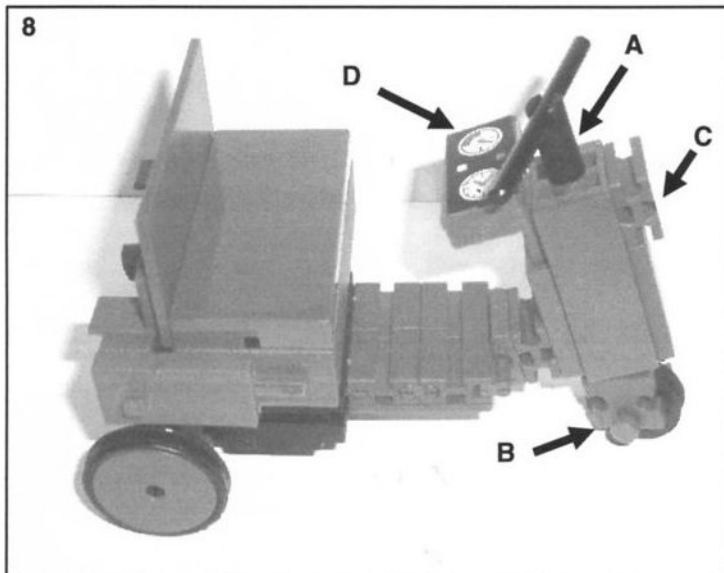

Foto 6: Plaats aan de achterzijde de twee hoekstenen (A).

Aan de voorkant wordt de stuurkolom gebouwd: Monteer bouwsteen 7,5, daarop bouwsteen 15x30x5 met nok (B), bouwsteen 15 met gat en bouwplaatje 15x30x3,75 met groef (C).

Onderdelen voor de volgende fase:

- twee hoekstenen 10x15x15 (38423)
- bouwplaat 30x60 (38249)
- twee bouwplaatjes 15x45 (38242)
- bouwsteen 15 met gat (32064)

8

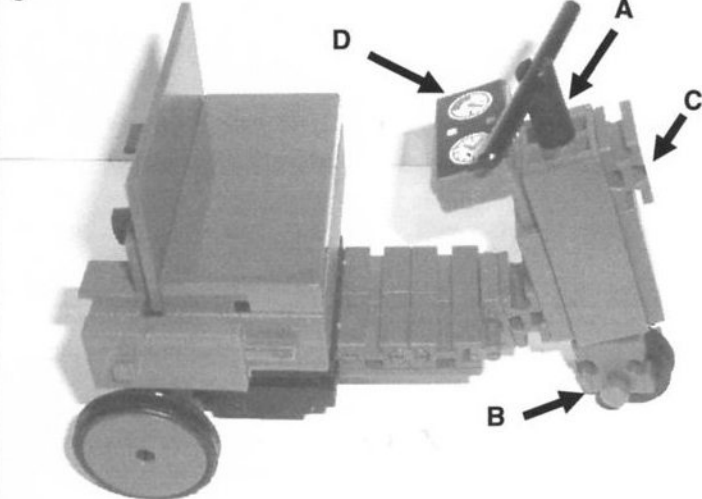

Foto 8: In de stuurkolom moet klemas 45 worden geschoven, met aan beide zijden een klemadapter (A). Het stuur bestaat uit een asje 40. Het voorwiel, rol Ø 12 wordt met klemas 20 geplaatst in het rollager (B).

Werk het model af met een koplamp en een dashboard. Plaats een bouwsteen 7,5 (37468) aan de voorzijde, met een bouwplaatje 15x15 (38246) met een sticker van een koplamp (C).

Monteer hoeksteen 10x15x15 (38423) met bouwplaat 38428 met 3 groeven (38428). Plaats hierop een bouwplaatje 15x30 (38241) met een dashboard sticker (D).

Nu nog een batterij in de batterijhouder, aansluiten en racen maar...

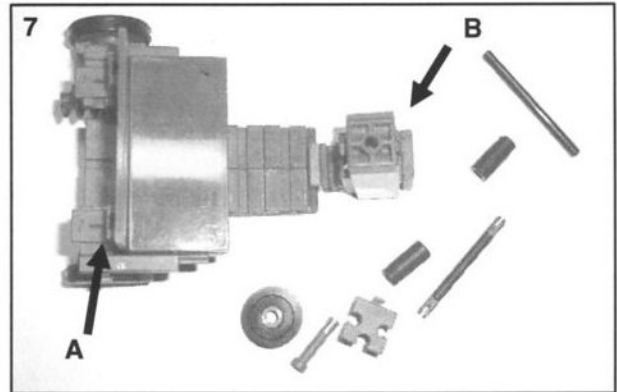

Foto 7: De rugleuning wordt afgemaakt met de twee hoekstenen 10x15x15 (A) en de bouwplaat 30x60.

Voor de stuurkolom voor, moeten twee bouwplaatjes 15x45 aan bouwsteen 15 met gat (32064) worden geschoven (B). Dit wordt nu geplaatst boven het eerdere deel van de stuurkolom. Let op: het zit nu nog niet vast !

Leg vast klaar:

- klemas 45 (35064)
- twee klemadapter2 (36227)
- asje 40 (38414)
- rol Ø 12 (35797)
- klemas 20 (31690)
- rollager (37636)

Foto 8: In de stuurkolom moet klemas 45 worden geschoven, met aan beide zijden een klemadapter (A). Het stuur bestaat uit een asje 40. Het voorwiel, rol Ø 12 wordt met klemas 20 geplaatst in het rollager (B).

Werk het model af met een koplamp en een dashboard. Plaats een bouwsteen 7,5 (37468) aan de voorzijde, met een bouwplaatje 15x15 (38246) met een sticker van een koplamp (C).

Monteer hoeksteen 10x15x15 (38423) met bouwplaat 38428 met 3 groeven (38428). Plaats hierop een bouwplaatje 15x30 (38241) met een dashboard sticker (D).

Nu nog een batterij in de batterijhouder, aansluiten en racen maar...

(Personeels)mutaties bij fischertechnik GmbH

door Rob van Baal

Marcus Keller

Het bedrijfs onderdeel fischertechnik GmbH heeft een nieuwe bedrijfsleider: Marcus Keller. Marcus werkt al 15 jaar bij de Fischergroep en was tot voor kort de assistent van directeur Klaus Fischer met marketing als aandachtsgebied. Hij volgt Bernd Ederer op die het bedrijf heeft verlaten.

Bianca O'Sullivan

Diverse jaren is Bianca O'Sullivan het "gezicht" van fischertechnik geweest. Per 1 februari 2006 is zij echter uit dienst getreden bij fischertechnik GmbH én bij de Fischergroep. Op het forum van ftCommunity heeft ze haar vertrek aan de fans gemeld waarbij ze iedereen hartelijk bedankte voor de vele leuke uitdagingen die ze mede

door alle fans heeft gehad. Ze wenst dat iedereen in de toekomst heel veel plezier mag blijven behouden aan fischertechnik.

TiP & fischertechnik samen verder

Het knutselspeelgoed TiP werd tot voor kort bedrijfsmatig aangestuurd door Artur Fischer TiP GmbH & Co. KG. Per 1 januari 2006 is dit bedrijfs onderdeel geïntegreerd met fischertechnik GmbH. Deze integratie biedt vele voordelen voor marketing, maar ook voor handelaren die nu voortaan met maar één bedrijfs onderdeel te maken hebben waar dat tot voor kort twee volledig verschillende onderdelen waren. Deze activiteit is mede ingegeven door de duidelijke groter wordende omzet van TiP die ook voor de komende jaren wordt voorzien.

Balgooimachine

door Martin Romann; bewerkt door Peter Derks en Rob van Baal

In 2004 mocht het clubblad zich ook al verheugen op een bijdrage van Martin Romann. Toen liet hij iedereen meegenieten met zijn "Hexapod" machine. Dit maal wordt een ander technisch hoogstandje toegelicht dat voor het eerst te zien was op de ftCommunitydag in Mörshausen (2005): Een balgooimachine! Dat klinkt simpel, maar dat is het niet...

De uitdaging die deze keer machinaal is opgelost, is het gooien van een kogel over een van te voren gekozen afstand. Er zijn verschillende manieren om dit op te lossen. De oplossing die ik heb gekozen en die in dit artikel wordt toegelicht, bestaat uit een rad waarop een stalen kogel wordt geplaatst. Het rad wordt daarna op een precieze snelheid gebracht waarna de kogel "op het juiste moment" en onder de juiste hoek wordt weggeslingerd zodat deze precies daar eindigt waar je hem hebben wilt.

1. De machine

Foto 1 geeft een totaaloverzicht van de machine. Deze bestaat uit de hoofdgroepen: Het slingerrad; de aandrijfmotor; de sleepring die de stroomvoorzorging regelt voor de elektromagneet; en op de achtergrond de papieren cirkel die de lichtonderbreking stuurt (wordt verderop toegelicht).

De balgooimachine is gebouwd om kogels tot een afstand van 5 meter te kunnen werpen. Om die afstand te kunnen halen moet de snelheid van het slingerrad worden opgevoerd tot 600 omwentelingen per minuut. Daarbij ontstaan aanzienlijke centrifugaalkrachten op de te gooien kogel. De elektromagneet die de kogel "vasthoudt" moet dus behoorlijk sterk zijn.

Het slingerrad is normaal gelagerd en loopt voldoende stabiel ook met de kogel erop. Zodra de kogel afgestoten is stopt het rad direct met draaien.

2. Gebruikte sensortechniek

Als je op het slingerrad een horizontale lijn indenkt, dan heeft die op elke positie van het rad een andere hoek ten opzichte van de bodem. Het bepalen van deze hoek en het meten van het aantal omwentelingen per minuut wordt ondersteund door sensoren.

2.1 De omwentelings omvormer

De aandrijfmotor is voorzien van een pulsgever die elke 3 graden een puls afgeeft. Eén omwenteling resulteert dus in 120 pulsen.

De evaluatie-elektronica verhoogt dit met een factor 4 evenals de mechanische overbrenging (klein naar groot tandwiel). In totaal zijn er dus $120 \times 4 \times 4 = 1920$ pulsen in de aandrijfmotor voor één omwenteling van het slingerrad. Dat is 0,1875 graden nauwkeurigheid per pulse.

De pulsgever geeft twee digitale "TTL" signalen (A + B) af die 90 graden faseverschoven zijn. Uit de stand van de fase kan de draai-richting worden afgeleid en uit de frequentie de draaisnelheid van de motor. Aangezien de draairichting van de motor altijd dezelfde is voor ons model, zijn we eigenlijk niet zo geïnteresseerd in die fase-informatie.

De evaluatie van omwentelingsinformatie vanuit de motor gebeurt in twee stappen.

Ten eerste worden de twee digitale signalen van de pulsgever bij elke flankwisseling omgezet in afzonderlijke pulsen van 2 μ s. Signaal A levert dus aan bij de opgaande flank een signaal en bij de neergaande flank; evenzo voor signaal B. Dit resulteert in de verviervoudiging van de signalen binnen de elektronica.

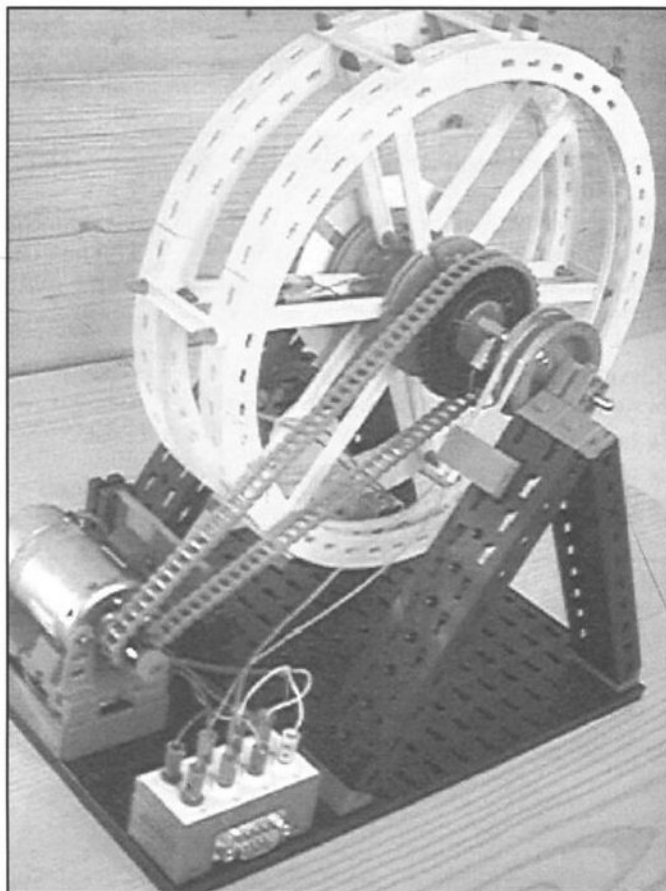

Foto 1: De balgooimachine.

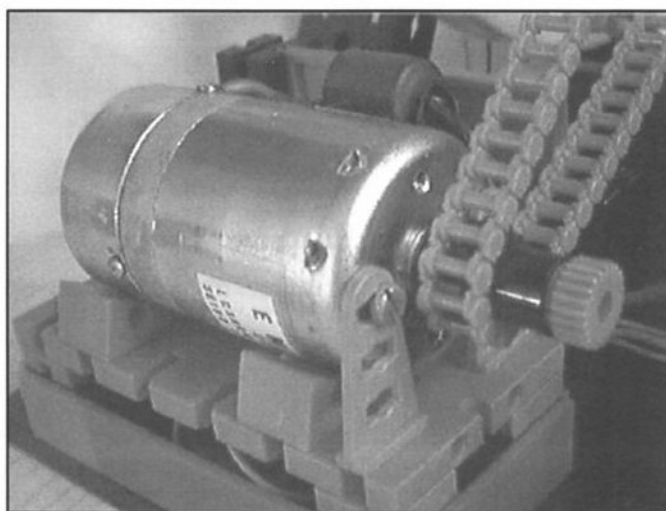

Foto 2: De aandrijfmotor.

In een stuk schakellogica die uit AND en OR schakelingen bestaat, worden vervolgens de afzonderlijke impulsen van A en B afhankelijk van de fase en flank waaronder ze worden gegenereerd gesorteerd beschikbaar op de "opwaartse" of "neerwaartse" tel-uitgang. Aangezien de draairichting in ons model constant blijft, wordt slechts één tel-uitgang gebruikt. In foto 3 wordt de schakeling grafisch weergegeven; in foto 4 is te zien hoe die er dan in het echt uitziet.

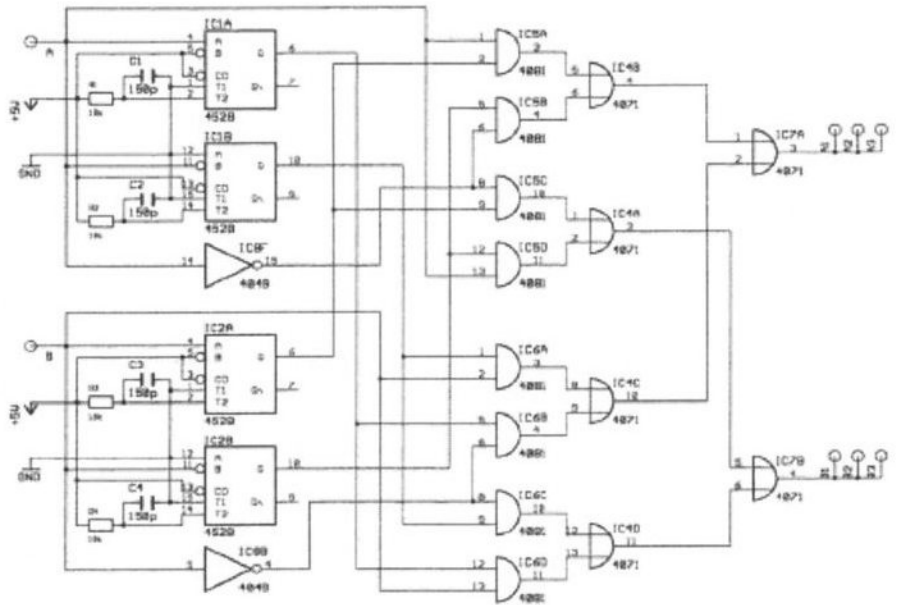
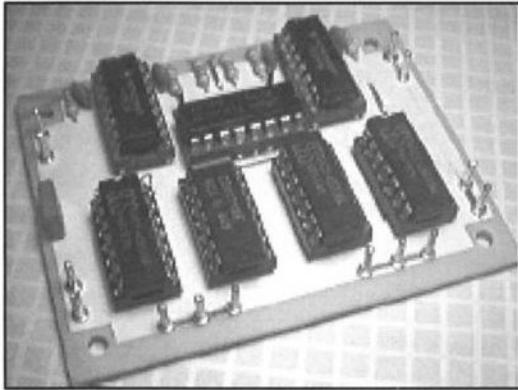

Foto 3: Schakeling op papier.

Foto 4: Elektronische schakeling.

Op de uitgang van de schakeling wordt dus elke 0,1875 graden van het slingerrad een korte impuls gegeven. Die kunnen we gebruiken om onze positie van het rad te gaan bepalen.

De tweede stap die nu wordt uitgevoerd om de hoek van het slingerrad te bepalen wordt softwarematig uitgevoerd. Elke impuls leidt tot een interrupt in een besturingscomputer. De interrupt service routine voert dan het volgende uit: Teller met één ophogen; wordt 1920 bereikt (precies één omwenteling van het slingerrad) dan wordt de teller op nul teruggezet. Deze informatie wordt middels een globale variabele "Zähler" beschikbaar gesteld aan de buitenwereld. Nu kunnen we dus op elk moment elektronisch uitlezen waar het wiel zich bevindt binnen een omdraaiing. Maar we missen nog een koppeling met een vast punt op het rad zodat we ook echt de fysieke hoek kunnen afleiden.

2.2 De lichtsensor

Het vaste punt op het slingerrad wordt bepaald met behulp van een lichtsensor. Het licht van de lichtsensor wordt onderbroken door een cirkelvormig stuk papier dat op het slingerwiel gemonteerd is. Dit stuk papier is voor exact een kwart deel wat kleiner, zodat daar het licht niet onderbroken wordt (signaal = hoog). In de drie andere delen wordt het licht dan wel onderbroken (signaal = laag). In foto 5 is de lichtsensor te zien samen met het "onderbrekings"-papier.

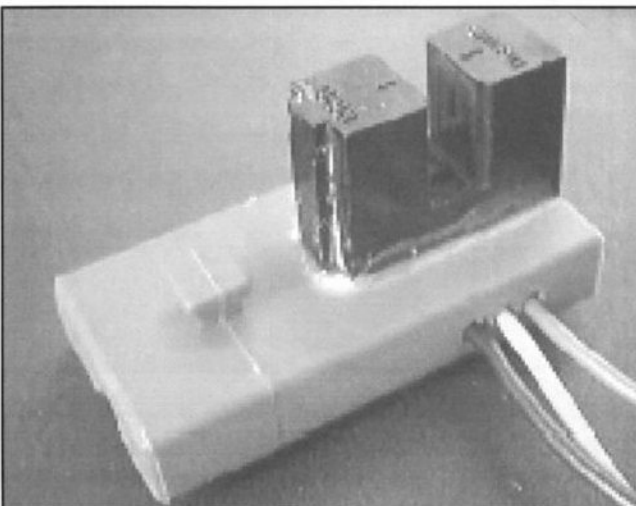

Foto 6: De zeer precieze lichtsensor.

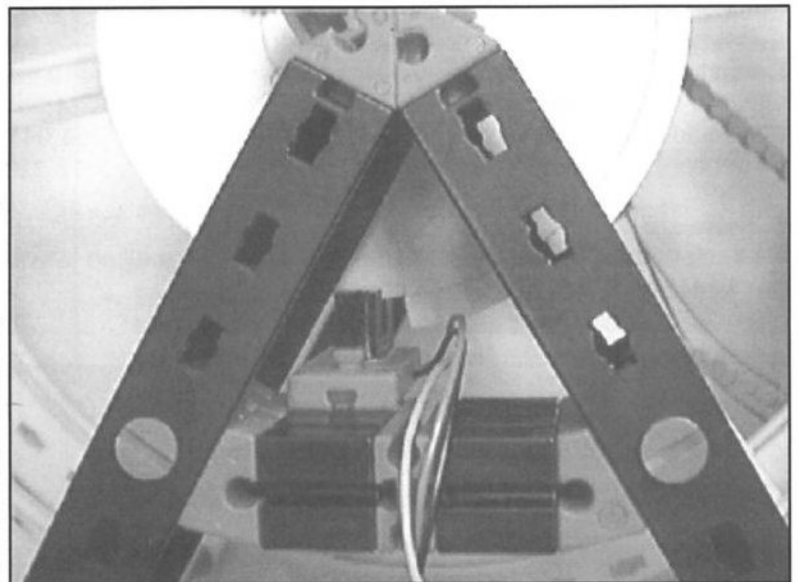

Foto 5: De lichtsensor met papieren onderbreker.

De lichtsensor zelf is van een heel fijne lamelopening voorzien waardoor een erg precies aan/uit signaal kan worden verkregen.

Het vaste punt op het rad is nu met de lichtsensor bepaald. Het "hoog" gaan van het signaal wordt ook gevoed aan de besturingscomputer en gekoppeld aan het startpunt van een omwenteling.

3. Het bepalen van de lanceringsnelheid

Alle techniek die hier nu is besproken is helaas nog niet voldoende om de snelheid mee te kunnen bepalen waarmee het rad rondgeslingerd moet worden voor lancering naar een specifieke afstand. Daarvoor hebben we ook nog de factor "tijd" nodig in onze berekeningen, om de omwentelingsnelheid exact te kunnen bepalen.

Om dit te kunnen doen wordt in de besturingscomputer een telmodule (type 82C54) gebruikt die exact op 8MHz loopt. Deze module kent drie programmeerbare tellers waarvan er één (teller 1) als "snelheids-signaalgever" wordt geprogrammeerd, zodanig dat op de uitgang een 100kHz frequentie ontstaat.

Een andere teller (teller 2) telt weer de pulsen van teller 1 en doet dit gedurende de periode dat de lichtsensor niet onderbroken wordt (signaal = hoog). Teller 2 telt dus gedurende een kwartomwenteling van het rad de pulsen van teller 1 en daarmee kan dan exact het aantal omwentelingen per minuut worden vastgesteld.

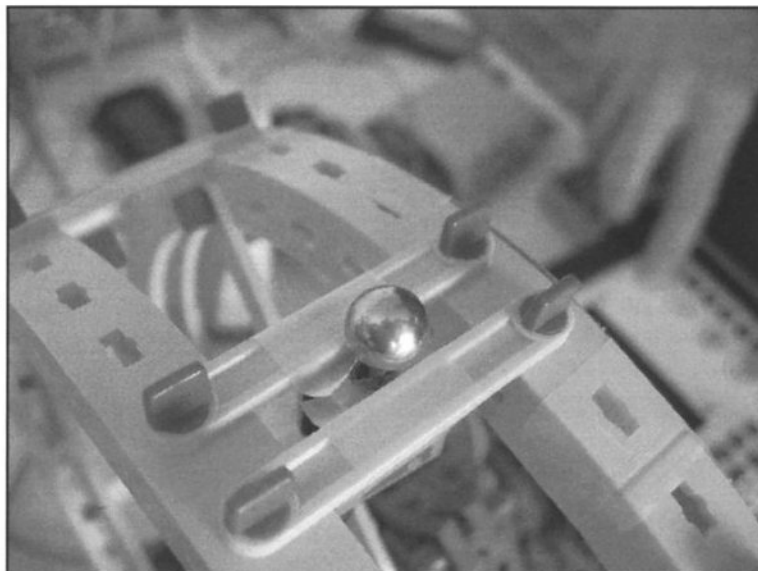

Foto 7: De kogel vast op de elektromagneet.

4. De besturingsprocedure

De software initialiseert zich met de ingegeven variabelen (werphoek in combinatie met de gewenste snelheid / aantal omwentelingen, die beide nodig zijn om de kogel via een parabool exact op het gewenste punt te laten landen); schakelt de elektromagneet in op het slingerrad en wacht vervolgens op bevestiging om te mogen starten. Na bevestiging wordt de aandrijfmotor gestart. Daarna wordt de lichtsensor geactiveerd en wordt gewacht tot het signaal van laag naar hoog gaat. In combinatie met de tellers kan nu de positie van het rad én de kogel daarop worden bepaald én dus ook wanneer het rad zich op de gewenste hoek bevindt om de kogel te lanceren.

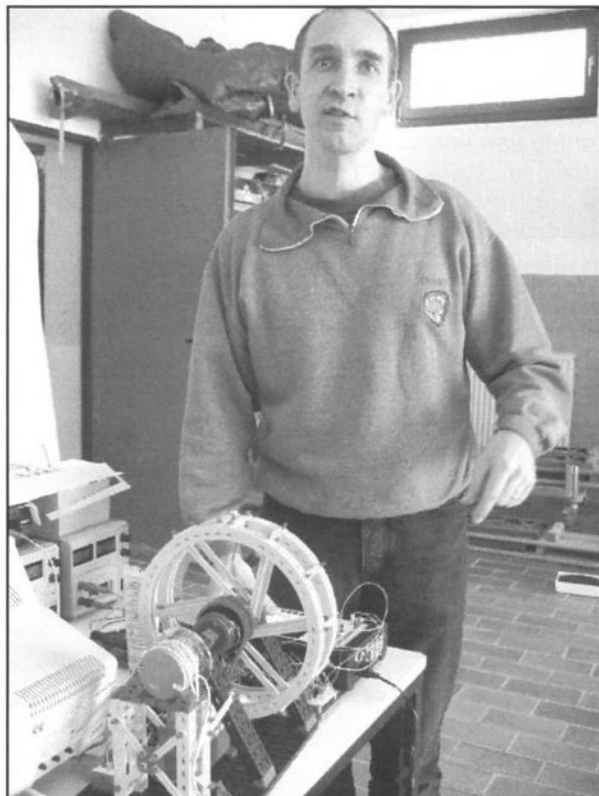
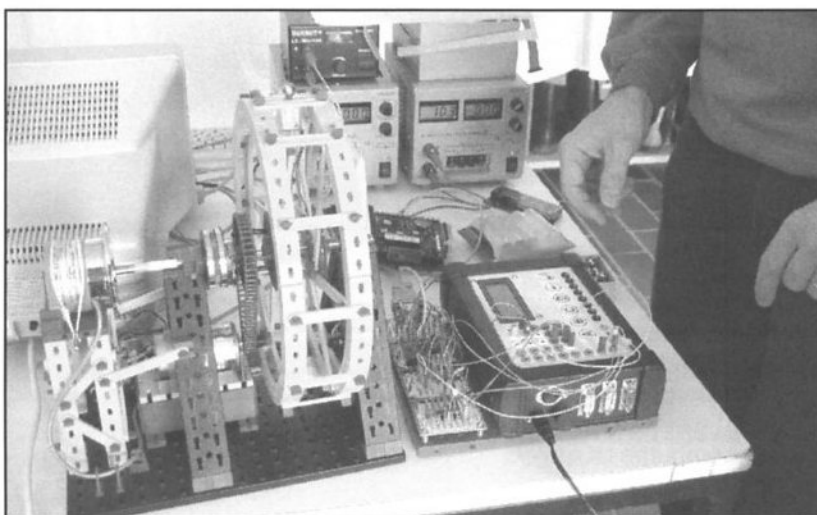
Vervolgens worden de metingen van het aantal omwentelingen gestart. Steeds worden er drie omwentelingen na elkaar met elkaar vergeleken. Is de gewenste draaisnelheid bereikt en daarmee het aantal omwentelingen mooi stabiel (de drie opvolgende metingen verschillen minder dan 1 procent van elkaar), dan wordt de spanning van de magneet gehaald (waardoor de kogel wordt gelanceerd) en de aandrijfmotor gestopt.

5. Technische gegevens

Radius tot het zwaartepunt van de kogel:	121 mm
Maximaal aantal omwentelingen van het slingerrad:	600 p/minuut
Bereikbare lanceringsnelheid:	7,6 m/s
Bereikbare werpafstand:	6 m
Doorsneel van de staalkogel:	10 mm
Gewicht van de kogel:	4,08 g
Maximale vliegkracht van de kogel:	1,94 N
Doorlooptijd van een totale lancering:	12 s

6. Software

De besturingssoftware is voor geïnteresseerden via mail op te vragen bij Martin Romann:

Foto's links en boven: In Mörshausen (2005) had Martin al weer een verbeterde versie van zijn balgooimachine gereed die hij de hele dag heeft gedemonstreerd aan de bezoekers.

3-assige Robot

door Simon Sinn; bewerkt door Dave Gabeler en Rob van Baal

Vorig jaar werd de redactie benaderd door Bianca O'Sullivan van fischertechnik GmbH, met de vraag of wij iets konden doen met een modelbeschrijving die zij hadden ontvangen van een fischertechnikfan uit Canada. We hebben het laten opsturen naar Nederland en het bleek een enorm pak papier te zijn met een gedetailleerde bouwbeschrijving van een 3-assige robot. Daar konden we in eerste instantie niet zo veel mee, maar het is de redactie gelukt de handleiding te bewerken tot een .pdf file die op de clubsite (www.fischertechnikclub.nl) onder "Modellen" kan worden gedownload. In dit artikel alvast een korte toelichting op dit model.

We vinden het als redactie natuurlijk erg leuk dat we u een bijdrage uit Canada kunnen presenteren. Het betreft een model van een 3 assige robot. De bouwbeschrijving is opgebouwd uit een stuklijst, de feitelijke bouw van het model en een grafische uitdraai van het LLWIN programma dat voor de aansturing zorgt. Dit programma zult u dus zelf opnieuw moeten opvoeren vanuit de documentatie.

Helaas zat er bij het model alleen een adres; géén telefoonnummer of email. Maar het is de redactie toch gelukt telefonisch contact te maken met Simon Sinn in Richmond Canada (British Colombia). Misschien hebben we er binnenkort een nieuw clublid bij in Canada! Simon is Canadees, maar kan Duits lezen en schrijven. Praten in Duits gaat 'm echter slecht af, dus dat hebben we maar in het Engels gedaan.

Fischertechnikclub Nederland goes global!

fischertechnikclub website

door Carel van Leeuwen

Na een wat lange aanloopperiode heb ik eind januari het estafettestokje van het website beheer van Kees de Weerd overgenomen. Kees droeg mij een goede website over die gehuisvest is bij Lycos. Een goede basis om verder mee te werken. Kees wordt namens ons allen hierbij van harte bedankt voor zijn vele werk in de afgelopen periode. Jullie website heeft een nieuwe technische beheerder. Wat dat inhoudt en dat er ook iets van jullie verwacht wordt, zal ik hierna uitleggen.

Als we de website met het clubblad vergelijken dan vormt de website een alternatieve vorm van communiceren. Bij het clubblad is de communicatie beperkt tot diegenen die het ontvangen, eenrichtingsverkeer en in de tijd gezien het ritme van de verschijningsdata; wel kan je het blad meenemen. Een website biedt daarentegen de mogelijkheid om informatie snel beschikbaar te stellen (dynamisch), maar ook om anderen erop te laten reageren. Dit niet alleen aan leden maar desgewenst ook aan de gehele internetgemeenschap. Deze ruime toegankelijkheid stelt echter wel aanvullende eisen aan onder andere kwaliteit, juistheid en geschiktheid van de informatie. Ook komt het aspect veiligheid om de hoek kijken. Met het forum hebben we al ervaren dat er buitenstaanders zijn die misbruik van onze voorzieningen willen maken. Het opzetten en onderhouden van een dergelijke website vraagt zowel in technische als inhoudelijke zin veel tijd.

De website gebruiken we dus om over onze hobby onderling en met de buitenwereld te communiceren. Het is ook mogelijk dat er door de gebruikers wordt gereageerd bijvoorbeeld via e-mail, formulieren en het forum.

Snel informatie kunnen verstrekken, stelt eisen aan de toeleve-

raars van deze informatie. De informatie moet ook goed onderhouden worden. Hier ligt dus een rol voor de individuele leden weggelegd. Wij zoeken dus leden die stukjes van de website inhoudelijk up-to-date zouden willen gaan houden. De opmaak en het op de website plaatsen valt hier niet onder maar worden door de technische beheerder verzorgd.

Wie wil mij bijvoorbeeld helpen met de inhoud omzetten naar het Engels? En is er iemand die dit in het Frans zou willen doen; dit met oog op (Franstalig) België en mogelijk Frankrijk?

Mijn voornemens:

- Een deel van de website wordt uitsluitend voor leden toegankelijk. Dit ter ondersteuning van de communicatie tussen de leden onderling (clubdeel). De clubleden krijgen toegang op basis van het lidmaatschapsnummer en het bij de administratie bekende e-mail adres en postcode. In dit deel zal ook weer het forum actief gaan worden. Het is daarom belangrijk dat de ledenadministratie over de goede e-mail adressen beschikt. Omdat de gebruikers bekend zijn, kunnen de veiligheidseisen wat minder.
- De communicatie tussen de club en de buitenwereld, het publiek toegankelijk deel van de website zal een meer algemeen en wervend karakter moeten krijgen. Voorkomen moet worden dat buitenstaanders op een ongewenste manier onze website gaan gebruiken.

Tijdens de ledenvergadering van 27 mei wil ik uitgebreid van gedachten met jullie wisselen over de rol en betekenis van elektronische communicatie en dus ook de website binnen de fischertechnikclub en wat de leden daarin aan tijd willen investeren. Denk eens na over wat jij nu van de website vindt.

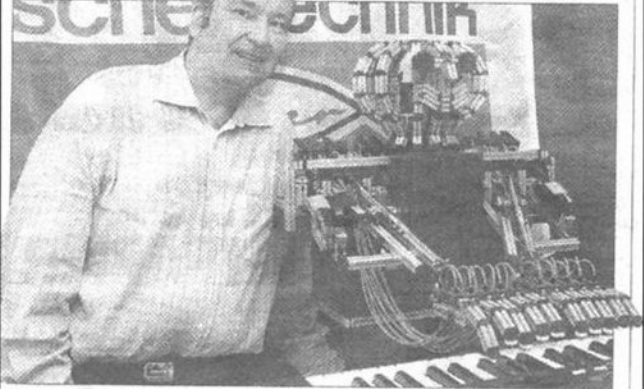
Verslag Clubdag in Veghel door Rob van Baal

Op zaterdag 4 februari was in Veghel de eerste clubdag van dit jaar. Het was alweer de tweede maal dat we Veghel met de club aandeden maar voor mijzelf de eerste keer. De routebeschrijving was duidelijk en parkeren kon direct naast het partycentrum. Toen ik daar aan het einde van de ochtend arriveerde stonden er nog niet zoveel auto's. Ook binnen was het vrij rustig. De organisator van deze clubdag, Marcel Bosch, stond prominent bij de ingang met een grote verzameling modellen waaronder natuurlijk ook zijn ondertussen wereldberoemde keyboard spelende robot. Voor mij de eerste maal dat ik dit model in levende lijve mocht aanschouwen. Een erg groot model met heel veel pneumatica in zich.

Terwijl ik stond te luisteren werd de muziek ineens verstoord door een gekraak uit de andere kant van de zaal: De jip van de kraan van Wim Starreveld had het begeven en de hele bovenbouw van de kraan kwam naar beneden. Tsja, dat was spijtig. Wie waren er nog meer? Even verderop stond Andries Tieleman met zijn hopperzuiger; Daarnaast Jan van Pinksteren met diverse kleine modellen; Paul van Damme had een Zweedse constructieset op internet gekocht en meegebracht; Vader en zoon Brickwedde waren er met onderdelen en aluminium staven; Andreas Tacke had zijn zelf gemaakte onderdelen bij zich; De familie Pronk had de hele achterkant van de zaal gevuld met kleine en grote modellen; Harold Jaarsma had zoals gebruikelijk weer alle dozen in de verkoop én hij had de zichtexemplaren van de nieuwe catalogus van 2006; Clemens Jansen had zijn "Twister" kermismodel meegenomen; Herman Mels had een zeer groot model van een geautomatiseerd magazijn; Anton Jansen reed lekker rond met zijn giga traktor; Jan-Willem Dekker zijn kermismodellen draaide ook weer hun rondjes; Wim Starreveld stond met een halve bouwkraan; Peter Damen had een rupsvoertuig dat bruggen kon leggen (zoals ze die in het leger ook hebben); Frank Linde had zijn robotarm meegenomen maar kreeg die door vervoers"schade" niet meer aan de praat; en als laatste de familie Blezer met een hele tafel vol modellen uit o.a. Star Wars.

In de uren dat ik er was zat de loop er héél goed in en waren er constant reporters van kranten foto's aan het maken en interviews aan het afnemen. Dit mede door het grote media-offensief dat Marcel weer had ontketend. We hebben met deze clubdag dan ook héél veel kranten gehaald in het Brabantse land getuige de map met krantenknipsels die de redactie achteraf van Marcel ontving. Het was wederom een gezellige clubdag en we hebben die dag weer diverse nieuwe Nederlandse én Duitse leden mogen inschrijven!

Technisch vernuft

De robot van Marcel Bosch kan twee liedjes spelen: Jingle Bells en Big City.

VEGHEL - FischerTechnikClub Nederland komt zaterdag 4 februari naar Veghel. De leden exposeren deze dag zelfgebouwde modellen in partycentrum Ambiance. Veghelnaar Marcel Bosch toont zijn orgel spelende robot. In 1984 begon Bosch met het ontwikkelen van een robot met armen. De armen kregen graandeweg vingers en na vier jaar werken was zijn creatie klaar. "Daarna heb ik de robot afgebroken", zegt Marcel. "Maar in 2001, toen de FischerTechnikClub tien jaar bestond, heb ik de robot herbouwd voor een jubileumtentoonstelling. Een geslaagd initiatief. Leden van de vereniging vroegen hem of hij zijn pronkstuk in 2004 opnieuw tentoon wilde stellen. "Maar toen heb ik ge-

zegt: dan komen jullie maar naar Veghel, want het vervoer is lastig. Zodoende kwam de organisatie lichterhand. Destijds naar het Oranjehotel." De dag werd een groot succes.

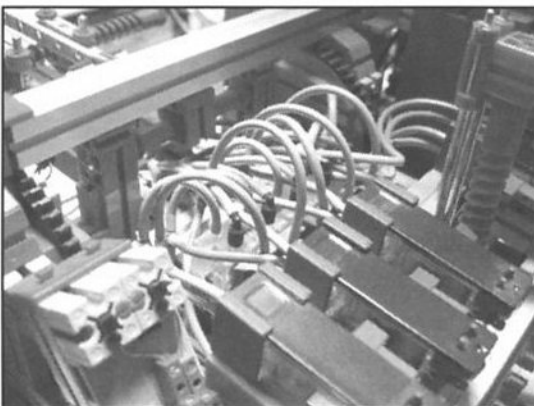
'Nu plek voor nog grotere modellen'

Reden voor de organisatie om dit jaar terug te komen. "Nu dus naar zalencentrum Ambiance", zegt Marcel. "Deze ruimte is

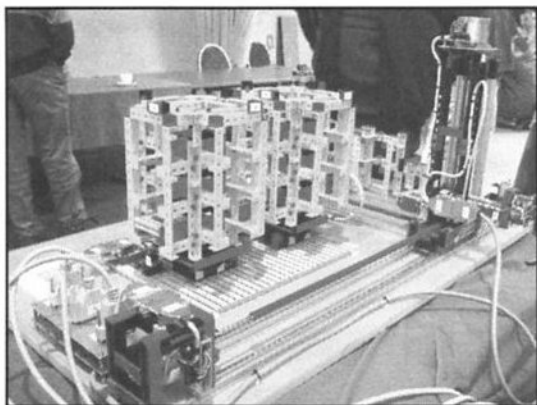
veel hoger dan het Oranjehotel, waardoor we nog grotere modellen kunnen laten zien. Het wordt echt de moeite waard." Te zien zijn onder meer een groot baggerschip, gigantische kranen, sortoermachines en kermisattracties, maar ook eenvoudige trucks, bulldozers, graafmachines en (onder voorbehoud) een machine die op spectaculaire wijze de Rubik's kubus oplost. Naast bouwers van FischerTechnik komen er ook verzamelaars. De demonstratiedag duurt van 10.00 tot 16.00 uur. Toegang gratis.

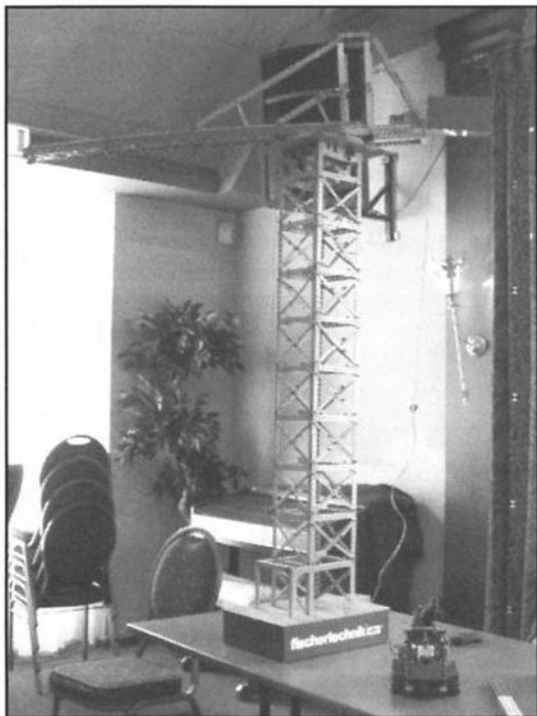
Links: 2x de keyboard spelende robot van Marcel Bosch. Boven de overzichtsfoto; onder een detail van de pneumatische aansturing.

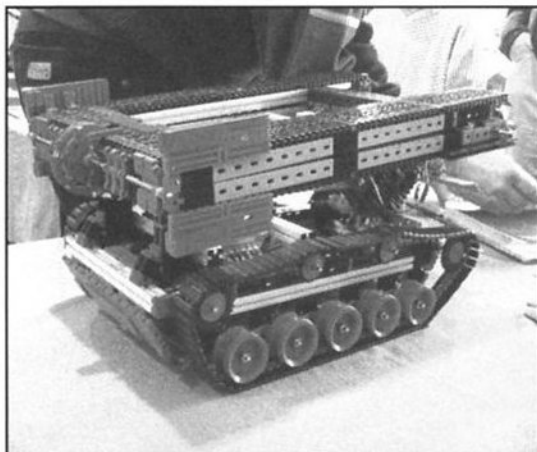
Rechts: Foto's van enkele modellen van Jan van Pinksteren. Boven een racefiets; onder een vliegtuig die even ging draaien als je een muntje betaalde.

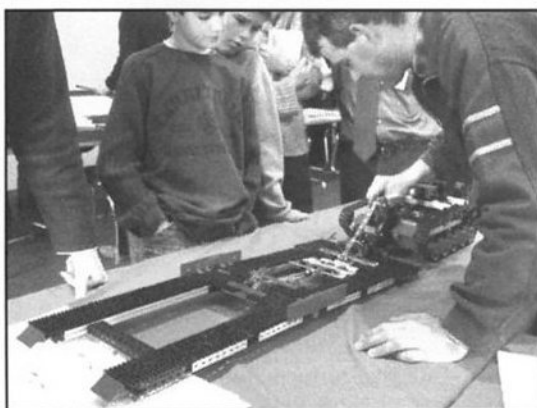
Links: Een hele fraaie magazijnrobot van Herman Mels.

Links: Torenkraan van de familie Pronk.

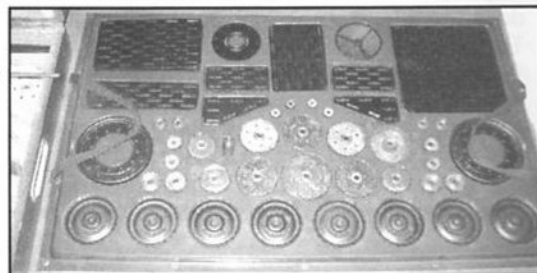
Links: 2x Het bruggenbouwrupsvoertuig van Peter Damen. Eerst ingeklapt; daarna uitgeklapt.

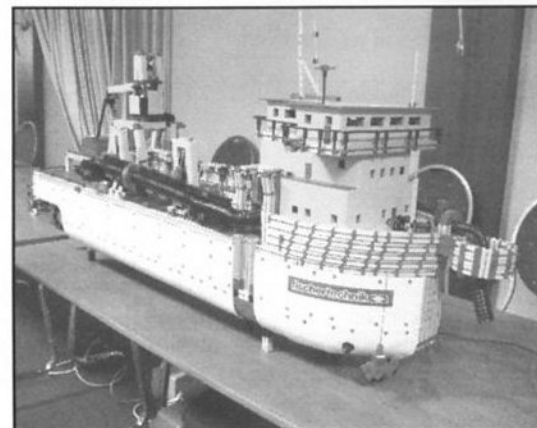
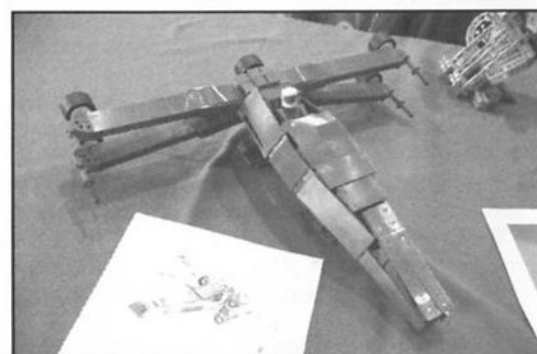
Rechts: Hopperzuiger van Andries Tieleman.

Rechts: 2x foto van het in Nederland en België volledig onbekende Zweedse metalen constructiespeelgoed FAC.

Rechts: 2 van de diverse Star Wars figuren die de familie Blezer bij zich had. Boven "R2D2" en onder de "X-wing".

In gesprek met: Rob van Baal

door Evert Hardendood

Zoals iedereen heeft kunnen lezen is Johan Lankheet niet langer onze "hoofdredacteur" meer. Deze functie heeft hij helaas noodgedwongen op moeten geven. Al snel echter stond de opvolger klaar; iemand die nog niet zolang lid is van de club en toch bereid is ieder kwartaal maar weer deze enorme hoeveelheid werk te verzetten! Waar heeft zo iemand zin in, en waar haalt hij de tijd vandaan.... Om daar achter te komen ben ik naar Apeldoorn afgereisd om hem dat zelf te gaan vragen. Deze keer een gesprek met Rob van Baal.

We beginnen maar met de vraag die ik altijd stel: Rob hoe ben jij met fischertechnik in aanraking gekomen?

"Mijn broer kreeg op zijn verjaardag fischertechnik, dat was een doos 100 geloof ik, maar hij vond er niets aan. Toen heb ik zijn doos "overgenomen". Dat was zo'n oude doos 100 nog, die met maar 10 steentjes. Daar heb ik het hele boek van doorgewerkt, van voor naar achter. En toen dachten mijn ouders; dat slaat wel aan! Toen is dat gevolgd door een 100s; zijn er wat aanvullingsdoosjes gekomen en daarna een 300S. Daarna kreeg je met je verjaardag of sinterklaas er één doos bij; zo ging dat vroeger.

Even denken hoor hoe oud was ik toen, het was begin middelbare school geloof ik, dat zal begin jaren '70 geweest zijn. Wij hadden destijds twee speelgoedwinkels en die verkochten allebei fischertechnik; daar kon je je heerlijk bij vergapen: van welke doos zal ik eens kiezen? Overigens had ik vroeger ook Lego hoor...

Nadat ik doos 200 & 300 compleet had ben ik verder gegaan. Toen ik op de middelbare school zat heb ik langzaam EM1 & EM2 gekocht/gekregen en ook EC1 & EC2. Daarna ben ik van de Havo naar de HTS gegaan en dat was een dermate grote stap, dat van bouwen toen helemaal niets meer kwam.

Een jaar of 6, 7 geleden toen mijn oudste zoon Jos wat groter werd, kwam alles geleidelijk aan weer van zolder. Ik had het natuurlijk nooit weggedaan."

Maar je bent nog niet zo lang lid; een jaar of 5 toch?

"Nee, ik denk nog niet eens, maar ik vind het gewoon leuk. Vroeger zat ik in Gouda als secretaris bij de zeilvereniging. Maar in Apeldoorn had ik zoiets van: ik wil weer in het verenigingsleven. De FT club was daarvoor een mooie gelegenheid."

Als ik op de clubdagen rondkijk, zie ik je nooit met een model...

"Ik heb de clubdag in Apeldoorn georganiseerd en toen hebben we allerlei modellen uit de boekjes gebouwd. Maar verder blijft het tot nu toe bij verzamelen en zorgen dat de kinderen genoeg voorraad hebben.

Wij zijn trouwens geen echte verzamelaars hoor. Al kopen we een doos die 30 jaar dichtgezet heeft, op zolder gaat hij gewoon open en worden de steentjes netjes ingeruimd."

Gebruik je ook andere constructiesystemen?

"Ik heb vroeger Meccano gehad, 't groene nog. Maar dat heb ik allemaal niet meer. 'k Heb nog wel eens iets anders gehad maar ik weet de naam niet meer. Op dit moment hebben we weer wat Sio Montage voor de kinderen. Dan kunnen ze daar eerst mee leren bouwen voordat ze fischertechnik 'meteen mollen'."

Wat voor opleiding heb je eigenlijk gedaan?

"Ik heb HTS informatica gestudeerd in Eindhoven. Op mijn 21ste was ik afgestudeerd en had ik gelijk al een baan in de automatisering. En dat heb ik nu nog steeds, eens kijken hoor... al zo'n 18 jaar. Ik heb bij allerlei bedrijven gezeten in die richting.

Bij Volmac ben ik begonnen. Vervolgens ben ik naar de SVB gegaan. Bij Logica én LogicaCMG gewerkt en nu zit ik bij de Belastingdienst (B/CICT). We zijn daar nu hard bezig met de zorgtoeslagen e.d. Het is op dit moment echt een chaos. Er wordt letterlijk klokje rond doorgewerkt om alles op tijd klaar te krijgen.

Dus ik ben één van de 3000 IT-ers hier in Apeldoorn bij B/CICT. Daarmee is het ook meteen één van de grootste werkgevers hier in de regio. Ik ga nu heerlijk op de fiets naar mijn werk, dus geen gedoe meer met een lease-auto en dergelijke. Wat wil je nog meer?"

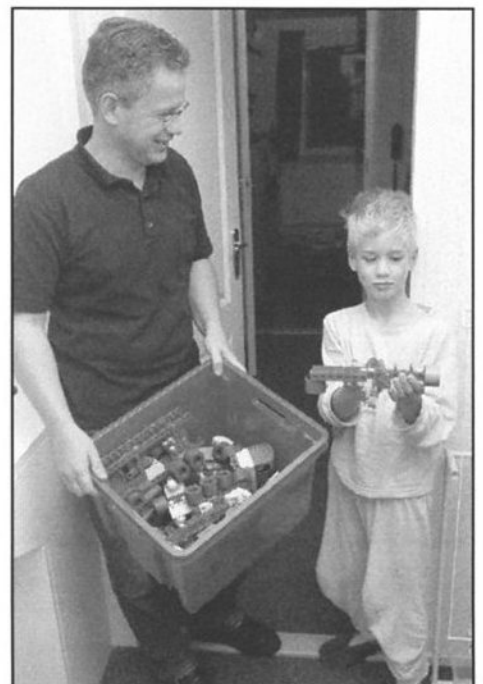
Wat denk je, die twee jongens van jou zijn ook met FT bezig; zou dat ooit hun keuze voor een opleiding kunnen beïnvloeden?

"Ach, als je Jos (8) hoort, die wil later bij de Fischerwerke gaan werken. Daar moet ik dan wel om lachen. Maar zonder gekheid,

ze leren nu al werken vanaf een tekening en krijgen ook al veel meer inzicht in techniek dan andere kinderen. Dus in die zin... als ze dat verder doorontwikkelen dan zullen we ze daar zeker in stimuleren. Wel hou ik hem (Jos) nog even af van de elektrotechniek.

Motortjes, lampjes e.d. mag al wel maar nog geen besturingstechniek.

En Bas (5), die is alles nog aan het ontdekken, maar heeft al veel dingen goed in de gaten."

Ook fischerform is op voorraad.

Voordat we verder praten wordt ik meegenomen naar zolder (voor het geval dat Jos al slaapt, want die wil natuurlijk op de foto!) Jos laat het ene na het andere model zien. Veelal zelfgemaakt. Teveel om hier allemaal op te gaan noemen. Maar de foto's spreken voor zich.

Boven het bed van Jos domineert fischertechnik...
... en eronder ook!

Wat duidelijk opvalt is dat kinderen vandaag de dag over veel meer onderdelen kunnen beschikken dan 20 / 30 jaar geleden. Enerzijds lijkt dat me dat een goede ontwikkeling; zo hoeven ze geen grenzen aan hun fantasie te stellen, anderzijds; vroeger ontstond er een bepaalde vorm van creativiteit, juist door de beperkingen in aantallen onderdelen die je had!

Vervolgens laat Rob me nog even het kamertje zien waar het clubblad opgemaakt wordt. Daarbij valt mijn oog op een treintje, geheel van fischertechnik. Niks bijzonders natuurlijk maar dit model was wel in het zogenaamde N-spoor formaat, voor mij totaal onbekend!

Tenslotte krijg ik ook nog de nieuwste basisplaat te zien. Bijna alle deelnemers aan de laatste Mörshausen bijeenkomst hebben er één meegekregen, zo vertelde Rob me. We gaan nog even naar beneden, want ik was nog niet aan alle vragen toegekomen.

Heb je ook nog andere hobby's; aan de installatie te zien luister je ook veel naar muziek?

"Ja dat klopt, maar sinds er kinderen zijn en het gezinsleven een feit is komt daar niet veel meer van. Verder klus ik nogal veel in en aan het huis. Het ziet er hier wel netjes uit maar dat is het werk van jaren."

Dus van ander hobby's komt niets meer?

"Nee weinig, of ik zou het clubblad er aan moeten geven."

Daar had ik eigenlijk ook nog vragen over, hoe lang ben je nou met zo'n blad bezig?

"Nou, daar bekijken veel mensen zich op hoor, ikzelf ook trouwens. Eerst was Johan de "kartrekker", maar nu doe ik het zelf. Het is niet alleen het blad, maar ook een stuk administratie: wat komt er binnen; wie gaat wat doen; het najagen van alles. Want de andere redactieleden hebben ook niet altijd zin of tijd! Maar

op een gegeven moment komt de datum dichterbij dat er weer iets uitgeleverd moet worden en dan gaan alle redactieleden er toch weer voor.

Een artikel schrijven is één; een stukje tekst of wat foto's erbij plaatsen is ook nog best makkelijk, maar wat jij bijvoorbeeld allemaal opstuurt van een model, voordat dat in het clubblad staat, dat is echt heel veel werk!

Zelfs al leveren andere redactieleden artikelen aan die al opgemaakt zijn in Publisher (het gebruikte pakket door de redactie), dan nog moet je opmaakwerk doen. Soms moet je foto's opnieuw positioneren; loopt de tekst wel goed door; zijn de foto's wel duidelijk als je ze afdrukt... allemaal heel veel werk! Wat Johan Lankheet dan vroeger ook nog deed is veel aangeleverde modellen in CAD uittekenen. Kun je het je voorstellen..?

Wat we als redactie ook nog doe is de tekst alvast voorvertalen in het Duits, iets waar andere leden natuurlijk niets van merken. Gelukkig heeft Peter Derks zich daar nu beschikbaar voor gesteld."

Gaat het blad onder jouw leiding nog veranderen?

"Ja ik ben wel met het één en ander bezig. Zo heb ik As van Tuyl benaderd om een rubriek te maken over de documentatie die we als club hebben. Er is inmiddels zoveel, daar moeten we iets mee doen. Maar dat ik nou zeg: ik wil méér dit of méér dat in het clubblad. Neen."

Nog één vraag. Hoe komt het terwijl je nog maar kort lid van de club bent, je nu toch al een functie als "hoofdredacteur" binnen de club hebt?

"Dat komt eigenlijk doordat Johan gestopt is. We hadden een gezellig team van 5 man, maar dat is nu teruggebracht naar 3 man. Nog steeds een heel leuk team, maar het wordt krap. We zijn nu meer afhankelijk van wat we aangeleverd krijgen."

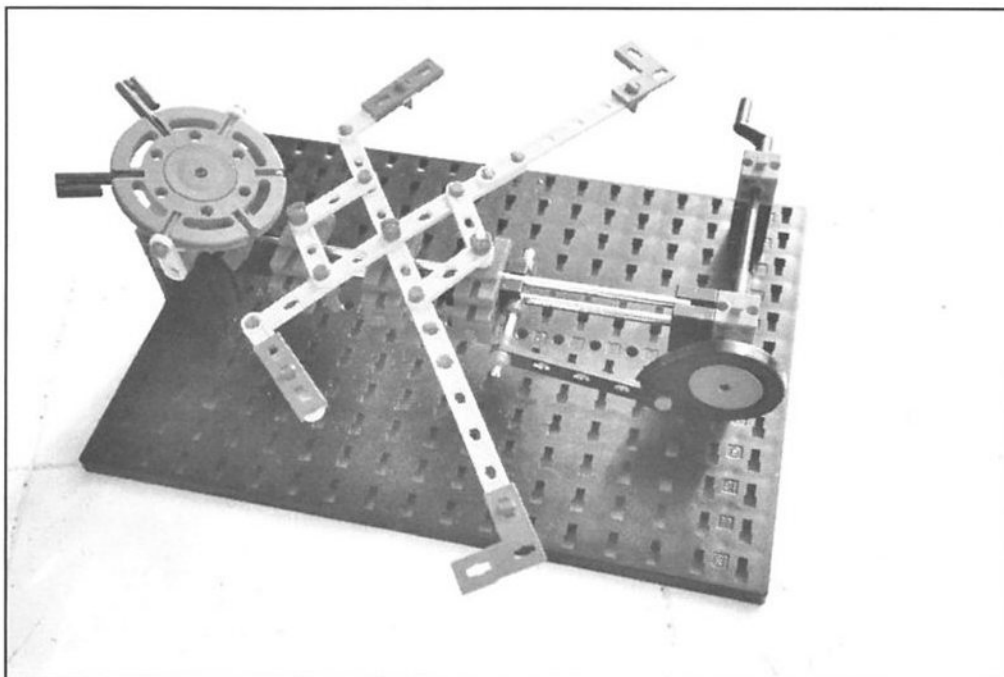
Zoals altijd wordt er nog wat nagepraat. Zo vertelde Rob me nog van een zaak in Apeldoorn die geheel op eigen initiatief FT in de winkel had gelegd, overigens zonder veel succes!

Hier laten we het verder bij, immers, er moet ook nog wat ruimte over blijven voor foto's van Jos met al zijn modellen. We zullen maar hopen dat zijn vader ook weer eens aan serieus bouwen toe komt want; fischertechnik is er nu eenmaal om mee te bouwen, niet om er alleen maar over te publiceren. En van fischertechnik is meer dan genoeg aanwezig in huize Van Baal!

Een deel van de voorraad fischertechnik op zolder.

Het volgende kwartaal in dit clubblad:

Model Harlekijn - H. van Haaren

En verder onder andere:

Model Helicopter - Paul Bataille
Verslag clubdag Apeldoorn

Clubdag + ledenvergadering in Apeldoorn

door Rob van Baal

Met Veghel aan het begin van het jaar en Schoonhoven aan het einde, wordt Apeldoorn de clubdag die het midden van het jaar gaat afdekken. Op zaterdag 27 mei zijn we op dezelfde locatie als vorig jaar februari: Dorpshuis Ugchelens Belang in Apeldoorn. Een ruime en hoge zaal met voldoende parkeergelegenheid direct achter het gebouw. Erg makkelijk voor het in- en uitladen van modellen. Door deze keuze vervalt (dit jaar) Maarn als clubdaglocatie.

Nu maar hopen dat het beter weer wordt dan vorig jaar, want toen zijn er die dag regenrecords gebroken...

In Apeldoorn zal ook de jaarlijkse ledenvergadering worden gehouden. Deze zal op de ochtend plaatsvinden vóóordat we open gaan voor het grote publiek. Ook wordt dit de clubdag waar leden fischertechnik ter verkoop mogen aanbieden. Aanmelden kan zoals gewoonlijk bij Clemens of Andries van de manifestatiecommissie.

Locatie:

Dorpshuis "Ugchelens Belang"

Planning:

08:00 uur: Zaal open voor leden die modellen willen tentoonstellen

10:00 uur: Zaal open voor leden + verkoop

11:00 uur: Aanvang ledenvergadering

12:00 uur: Zaal open voor publiek

16:00 uur: Zaal gesloten voor publiek en aanvang opruimen

17:00 uur: Zaal leeg en opgeruimd

Routebeschrijving:

Vanuit het noorden en zuiden: Ga op de A50 bij knooppunt Beekbergen de A1 op richting Amersfoort/Amsterdam. Volg verder de route voor vanuit het oosten/westen hieronder.

Vanuit het oosten en westen van het land volg de A1 richting Apeldoorn en neem afrit nummer 19 - Hoenderloo.

Onder aan de afrit noordwaarts afslaan richting Apeldoorn. Eerste afslag rechts richting Ugchelen (Hoog Buurloseweg). Weg volgen tot aan T-splitsing en dan linksaf (Hoenderloseweg). Eerste weg rechts (G.P. Duringlaan). Weg rechtdoor volgen; gaat over in de Ugchelseweg. Eerste weg links (Bogaardslaan). Het dorps huis "Ugchelens Belang" ligt direct aan de rechtse kant van de weg. Parkeren kan zowel in de straten rondom het dorps huis als op het parkeerterrein achter het gebouw (ingang links van het gebouw).

Komt u met de trein, neem dan vanaf station Apeldoorn buslijn 10 en stop bij halte Bogaardslaan / Ugchelens Belang. Dit is voor de deur van het dorps huis.